

HAY MAHAMPAT YA BALITÀ YA HINOLAT NI MARKOS YA TONGKOL KONI APO HISOS

Nangaral hi Howan Mamiminyag

(Matiyo 3:1-12; Lokas 3:1-17; Howan 1:19-28)

¹ Ombayri ya ompisa nin Mahampat ya Balità ya tongkol koni Pangino-on Hisokristo ya Anak nin Diyos. ² Habayti ya hinalità nin Diyos ha Anak na ay inholat hin hatò ni propita Isayas ya ombayri:

“Hay hogò ko ay pa-onawen ko komo, ta hiya ya mangihandà nin para ha panlomateng mo.

³ Hiya bayto ya ampibobolyaw ha powiray dogal nin ombayri: ‘Homandà kawo ha panlomateng nin Pangino-on nin bilang ha ampangihandà nin kowinta daan ya pag-danan na emen ayin maka-abalà kona.’ ”

⁴ Habayti ya inholat ni Isayas ay natopad ana, ta do ha powiray dogal, hi Howan ay anti ana bayro nin ampaminyag boy ampangaral. Hay an-i-aral na ay ombayri: “Maghehe kawo ha ginawà moyoy kawkasalanan boy pabinyag kawo emen kawo patawaren nin Diyos.” ⁵ Hapag, kaganawan tawo ha siyodad nin Hirosalim ya sakop nin probinsyan Hodiya kateng tawtawo ha kaganawan dogal ya sakop et nin habaytoy probinsya ay nako koni Howan. Kaganawan

nangihokò nin kawkasalanan la ha Diyos ay bininyagan ni Howan ha balah nin Hordan.

⁶ Hay dolo ni Howan ay yari ha habot nin ayop ya kamel boy hay tagkeh na ay yari ha katat. Hay pamamangan na ay dawdoron boy polot panilan.

⁷ Hapa-eg, hay an-i-aral ni Howan ha tawtawo ay ombayri, “Ma-in tawoy lomateng ya angkahoyot kongko. Hiya ay mas makapangyariyan dinan hiko, ta maski mangokà nin sintas sapatos na ay alwa kon karapatdapat. ⁸ Bininyagan katawo ha lanom piro hiya, hay ibinyag na komoyo ay Ispirito nin Diyos.”

*Hi Apo Hisos ay napabinyag koni Howan
(Matiyo 3:13-17; Lokas 3:21-22)*

⁹ Hin habayton pana-on, hin ampaminyag hi Howan, hi Apo Hisos ya na-ibat ha banowan Nasarit ha probinsyan Galiliya ay nako bayro koni Howan nin pabinyag. Hiya ay bininyagan ni Howan bayro ha balah nin Hordan. ¹⁰ Hin tinomwah hi Apo Hisos ha lanom ay nakit nan antimanoy langit ya naglo-at, boy hay ampag-aypà nin mako kona ya Ispirito nin Diyos ay bilang kalapati. ¹¹ Hapa-eg, ma-in bosis ya nangibat ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos ya ampaghalità, ya wana, “Hika ya mimihay Anak koy pinakalabilabi ko ya ampakapakonsowilo kongko.”

*Hi Apo Hisos ay tinoksò ni Satanas piro agya
natoksò
(Matiyo 4:1-11; Lokas 4:1-13)*

¹² Hapa-eg hi Apo Hisos ay pinalakon antimano nin Ispirito nin Diyos ha powiray dogal. ¹³ Ha

lo-ob nin apatapò ya allo ni Apo Hisos bayro, hiya ay antokso-en ni Satanas piro agya natoksò. Ma-in et bayro nin mangabangis ya aw-ayop, piro hay aw-anghil nin Diyos ay anti bayro nin ampangasiwà koni Apo Hisos.

*Hi Apo Hisos ay nag-ompisan nangaral
(Matiyo 4:12-17; Lokas 4:14-15)*

¹⁴ Hapa-eg, hin impiriso hi Howan, hi Apo Hisos ay nako ha probinsyan Galiliya ta bayro na in-aral ya Mahampat ya Balità ya nangibat ha Diyos. ¹⁵ Ombayri ya hinalità ni Apo Hisos, “Pana-on ana,” wana. “Marani anan matopad baytoy holà hin hatò ya tongkol ha pamomoon nin Diyos ha nakem nin tawtawo. Kayà paghehean moyoynay kawkasalanan moyo boy minto-o kawo ha Mahampat ya Balità.”

Hi Apo Hisos ay nanagyat nin apat ya manlalapet

(Matiyo 4:18-22; Lokas 5:1-11)

¹⁶ Hin ampagdaan hi Apo Hisos ha ambay dagat nin Galiliya ay nakit nay mipatel ya manlalapet ya hi Simon boy hi Andris. Hin habayto, hila ay ampaninsoro ha dagat. ¹⁷ Hinalità konla ni Apo Hisos, “Makilamo kawo kongko,” wana, “ta gaw-en katawon mangipakarani kongko nin tawtawo.” ¹⁸ Antimano, imbalag lay sinsoro la ta nakilamo hila koni Apo Hisos.

¹⁹ Hin naka-owako hi Apo Hisos nin ma-in amò ya distansya ay nakit na hi Santiyago boy hi Howan ya mipatel ya aw-anak ni Sibidiyo. Hila ay anti ha bangkà ta an-ayomawen lay aw-eket la. ²⁰ Antimano, hila ay hinagyat ni Apo Hisos nin

makilamo kona. Hapa-eg, imbalag lay tatay la ya anti ha bangkà kateng hatoy tawtawoy inopanan la nin mipanambay konla nin manlapet, ta nakilamo hila koni Apo Hisos.

*Hay mala-et ya ispirito ya pinomahok ha tawo
(Lokas 4:31-37)*

²¹ Hapa-eg hili Apo Hisos ay nakalateng ha banowan Kapir nawom. Lomateng ya Sabado ya allon pama-inawa nin Hawhodiyo, banà ta Hodiyo hi Apo Hisos ay nilomo-ob ya ha himbaan nin Hawhodiyo ta bayro ya nanorò. ²² Hay panorò na ay ampag-ispantawan nin tawtawo, ta hay panonorò na ay alwan bilang ha panonorò nin mawmangitorò nin kawkapanogo-an. Ha panonorò na ay talagan ma-in yan kapangyariyan.

²³⁻²⁴ Bayro ha lo-ob nin himba-an, mintras ampanorò et hi Apo Hisos ay biglà nambo-angaw ya mihay lalaki ya napahokan nin mala-et ya ispirito. “Hisos ya taga Nasarit,” wana, “anyay paki-emenan mo konnawen? Nako ka nayi bayri para hikayi ay apo-en ana? Tandà ko no hino ka; hika ay nangibat ha Diyos boy ayin kan kapintasan!”

²⁵ Hay ginawà ni Apo Hisos ay minandawan na baytoy mala-et ya ispirito, ya wana, “Agka pakatlek boy mog-alih ka bahen ha tawo!” ²⁶ Ha kagagawan nin hatoy mala-et ya ispirito, hatoy lalaki ay hinomwag boy nambo-angaw biha nog-alih kona baytoy mala-et ya ispirito.

²⁷ Kaganawan tawoy nakakit nin hatoy ginawà ni Apo Hisos ay nipag-ispanta. Kayà nipapastang

hila, ya wanla, “Anyaraw bayti? Kanayon ya torò bayti! Habayti ya tawo ay ma-in kapang-yariyan ta angkamandawan nay maski mangalayet ya aw-ispirito boy anhomonol hila kona.”²⁸ Habaytoy ginawà ni Apo Hisos, antimano ay nibahwag ha kaganawan dogal ha probinsyan Galiliya.

Hi Apo Hisos ay namakahampat nin malakè ya tawo
(*Matiyo 8:14-17; Lokas 4:38-41*)

²⁹ Hapa-eg, hin nog-alih hili Apo Hisos bayro ha himba-an nin Hawhodiyo ay nako hila ha bali ni Pidro boy Andris. Nakilako konla hi Santiyago boy hi Howan. ³⁰ Hin habayto itaman, hay babayi ya ampò ni Pidro ay naka-irà ta anamoten. Antimano, imbalità la koni Apo Hisos ya hay ampò ni Pidro ay ampagmasakit. ³¹ Hapa-eg, napakarani hi Apo Hisos do ha babayi, ta inoligtanan nay gamet na biha na ya inibangon. Hapa-eg, natbahan ya boy dinolotan na hili Apo Hisos nin pamamangan.

³² Haton mahilem, hin hinomlep anay allo, gintan nin tawtawo koni Apo Hisos ya kaganawan ampipagmasakit boy pinahokan dawdimonyo. ³³ Kaganawan tawo ha banoway habayto ay nititipon ha polta nin bali ya kama-inan ni Apo Hisos. ³⁴ Malakè ya tawoy ma-in hari-hari ya masakit ya pinakahampat ni Apo Hisos. Malakè simpri ya dimonyo ya pinomahok ha tawtawo ya pina-alih na, piro agna hila pinayagan maghalità ta balay la ya.

*Nanalangin hi Apo Hisos biha ya nakon nanorò
(Lokas 4:42-44)*

³⁵ Malalè et ya palbangon, hi Apo Hisos ay nako ha powiray dogal ta bayro ya nanalangin.

³⁶ Hapa-eg hi Simon boy kawkalamowan na ay ampanoto koni Apo Hisos. ³⁷ Hin nakit la ya ay hinalità la kona, ya wanla, “Kaganawan ay ampanikap komo.”

³⁸ Hinalità konla ni Apo Hisos, ya wana, “Mako tamoyna ha kawkarani ya baryo emen ako itaman makatorò bayro, ta habayti ya bara-nan nin pamako ko bayri ha babon lotà.” ³⁹ Kayà hi Apo Hisos ay nako ha kaganawan dogal ha probinsyan Galiliya, ta ha hawhimba-an nin Hawhodiyo ay anlomo-ob ya nin mangaral, boy hay dawdimonyoy pinomahok ha tawtawo ay ampa-alihen na.

*Pinakahampat ni Apo Hisos ya tawoy ma-in
liproso*
(Matiyo 8:1-4; Lokas 5:12-16)

⁴⁰ Hapa-eg hi Apo Hisos ay nilako nin mihay tawoy ma-in liproso. Habaytoy tawo ay ampitatalimokod nin maki-i-ingalo koni Apo Hisos, ya wana, “No kalabayan mo ay mapakahampat mo bayti ya dipirinsya ko emen lominis ya nawini ko.”

⁴¹ Ha ingangalo ni Apo Hisos ay impaktang nay gamet na ta inaptoh na baytoy lalaki boy hinalità na, “Labay ko,” wana; “kayà lominis ka.” ⁴² Antimano, hay liproso na ay na-alih; kayà malinis anay nawini na. ⁴³ Hapa-eg, pinadandali ni Apo Hisos nin pina-alih baytoy lalaki boy

mahigpit na yan binibilinan, ya wana, ⁴⁴ “Agmo ibalita ha maski hinoy tawo ya tongkol ha nangyari komo. Hay gaw-en mo ay mako ka ha pari ta ipakit moy nawini mo ya ayin anan dipirinsya. Mantan kan idolog mo ha Diyos nin bilang ombayro ha impanogò ni Moysis hin hato ya mamapteg ha tawtawo nin hika ay hinomampat ana.”

⁴⁵ Piro hin nog-alih baytoy tawo ay imbabalita na baytoy ginawa kona ni Apo Hisos. Banà bayri, hi Apo Hisos ay agana makabastabastan makalako ha banowa, no alwan ampagpirmi ya tana ha powiray dawdogal. Ombayro man, hiya ay anlakwen nin tawtawo ya ampika-ibat ha maski ayrin dogal.

2

Hay tawoy polonen ya pina-owako ni Apo Hisos

(Matiyo 9:1-8; Lokas 5:17-26)

¹ Nalabah ya ongnoy allo, hi Apo Hisos ay nagbira ha banowan Kapir nawom. Nabalita-an nin tawtawo ya hiya ay anti ha bali ya ampa-iriyen na. ² Ha kalak-an tawoy nako bayron nititipon ay ayin anan pa-iriyen maski ha polta ya pagdanan lomo-ob bayro ha bali. Peleg ampangi-aral hi Apo Hisos konla nin Halita nin Diyos ³ ay ma-in nakalateng ya tawtawoy nantan nin mihay lalaki ya polonen ya gitan la bayro koni Apo Hisos. Apat konla nin hatoy nakalateng ya ampanapwat nin hatoy polonen. ⁴ Habaytoy polonen ay agla ma-ipakarani koni Apo Hisos

banà ha kalak-an tawo. Hay ginawà la ay noli hila ha bobongan ta nilo-atan la ya ogto ni Apo Hisos. Bayro la imparaan nin in-aypà baytoy polonen ya naka-irà ha pinanapwatan kona. ⁵ Hin nakit ni Apo Hisos ya ma-in hilan katetpel ay hinalità na do ha tawoy polonen, “Anak ko,” wana, “hika ay pinatawad ana ha kawkasalanan mo.”

⁶ Hapa-eg hatoy anti bayron ampiknò ya ongnoy mangitorò nin kawkapanogo-an ay ombayri ya anti ha nakem la, ⁷ “Ha hinalità nin habayti ya tawo ay emen hiya ya makapatawad nin kawkasalanan. Haba-in ya ginawà na ay panlaet ha Diyos, ta Diyos bongat ya makapatawad nin kawkasalanan.”

⁸ Piro habaytoy anti ha nakem la ay talagan tandà ni Apo Hisos; kayà hinalità na konla, ya wana, “Antà nin ombahen ya an-ihipen moyo? ⁹ Anyay mas maparan mangyari ya halita-en bayri ha polonen, ‘Napatawad ana ya kawkasalanan mo,’ o ‘Mibangon ka ta hapwaten moy pinamir-an mo biha ka mowako’?”

¹⁰ Ha pamakahampat ko nin habayti ya tawo ay mapaptegan ko komoyo ya hiko ya an-ingaten Anak nin Tawo ay ma-in kapangyariyan bayri ha babon lotà nin mamatawad kawkasalanan.” Hapa-eg, hinalità ni Apo Hisos do ha polonen, ¹¹ “Mibangon ka,” wana, “hapwaten moy pinamir-an mo ta mowako kaynan morong.”

¹² Hapa-eg, nireng baytoy polonen. Antimano, hinapwat nay pinamir-an na biha ya nog-alih bayro. Nakit nin kaganawan ya panapwat na nin pinamir-an na boy nakit la yay nog-alih. Banà

bayro ha nakit la ay nag-ispanta hila boy pinori lay Diyos. “Nakakanoman,” wanla, “ay agtamo et nakakit nin ombayri ya pangyayari.”

Hi Libi ya an-ingaten Matiyo ya manininon bo-ihay iningat ni Apo Hisos

(Matiyo 9:9-13; Lokas 5:27-32)

¹³ Hapa-eg hi Apo Hisos ay nakon oman ha ambay dagat nin Galiliya, boy malakè ya tawoy nako bayron nakitipon kona. Habaytoy tawtawo ay tinoro-an na. ¹⁴ Hin nayari bayto ay nanigè ana et hi Apo Hisos boy niparaan ya ha opisina ya pamayaran bo-ih. Hi Matiyo ya anak ni Alpiyo ay nakit ni Apo Hisos ya naka-iknò bayro ha pamayaran bo-ih. Hinalità ni Apo Hisos kona, “Makilamo ka kongko,” wana. Hi Matiyo ay nireng ta nakilamo koni Apo Hisos.

¹⁵ Hapa-eg hi Apo Hisos kateng aw-alagad na ay anti ha bali ni Matiyo nin ampangan. Malakè ya mawmanininon bo-ih kateng kanayon ya tawtawoy alwan mahampat ya pagkatawo ay kalamo lan ampangan. Hila bayti ay ni-pampakihono koni Apo Hisos. ¹⁶ Hin nakit nin ongnoy Parisiyo ya mawmangitorò nin kawkapanogo-an ya hi Apo Hisos ay ampakipangan ha mawmanininon bo-ih boy ha tawtawoy alwan mahampat ya pagkatawo ay hinalità la ha aw-alagad ni Apo Hisos, ya wanla, “Antà ampakipangan hi Hisos bahen ha ombahen ya pawpagkatawo?”

¹⁷ Hin nalengè ni Apo Hisos baytoy pastang la ha aw-alagad na ay ombayri ya alimbawà ya intobay na konla, “Hay tawoy ayin masakit

ay ahè ampanga-ilangan nin mananambal. Hay ampanga-ilangan bongat nin mananambal ay hatoy ma-in masakit. Ombayro itaman ya pamako ko bayri ha babon lotà. Agko nako bayrin mangingat nin tawtawoy ahè ampangamin nin hila ay makasalan, no alwan nako ko bayri nin mangingat nin tawtawoy ampangamin nin hila ay makasalan.”

In-alimbawà ni Apo Hisos ya sarili naha kakahal nin babayi
(Matiyo 9:14-15; Lokas 5:33-35)

¹⁸ Minghan, hin nagpaltan nangan ya aw-alagad ni Howan Mamiminyag kateng Pawparisiyo banà ha panhohomonol la ha kaogali-an nin Hawhodiyo, hi Apo Hisos ay pinakaraniyan nin ongnoy tawo ta hinalità la kona, ya wanla, “Antà hay aw-alagad ni Howan boy aw-alagad nin Pawparisiyo ay ampagpaltan mangan, ta hay aw-alagad mo ay ahè ampagpaltan mangan?”

¹⁹ Ombayri ya intobay konla ni Apo Hisos: “Ma-arì warì nin magpaltan mangan ya tawtawoy kinombida ha banhal mintras anti et konla baytoy kakahal nin babayi? Mintras anti et konla baytoy kakahal nin babayi ay aghila magpaltan mangan. ²⁰ Piro lomateng ya oras ya alihen konla baytoy kakahal nin babayi; ha allon habayto ay magpalta hilan mangan.”

Hay torò ni Apo Hisos ay ahè ma-arì ilamoha torò ya na-iknawan
(Matiyo 9:16-17; Lokas 5:36-39)

²¹ Hapa-eg hi Apo Hisos ay nangi-alimbawà et nin ombayri: “Ayin tawoy mangitakop nin bayoy ritaso ha da-an ya dolo, ta no gaw-en na bayto, hay bayoy intakop ay manirà nin hatoy da-an ya dolo; kayà lalò homlay ya ginit. ²² Ayin simprin tawoy mangipalaman nin kapelhan ampaahemen ya basì ha da-an ya katat ya pambiyanan basì, ta no gaw-en na bayto, hay bayoy basì ay manirà nin da-an ya katat. Hapa-eg hay basì ay masayang boy hay katat ay mahirà. Hay bayoy basì ay dapat ipalaman ha bayoy katat ya pambiyanan.”

Hay torò ni Apo Hisos ya tongkol ha allon pama-inawa

(Matiyo 12:1-8; Lokas 6:1-5)

²³ Mihay allon Sabado, allon pama-inawa nin Hawhodiyo, mintras ampowako hili Apo Hisos, hila ay niparaan ha ma-in tawtanaman ya trigo. Hay aw-alagad na ay nipanggetè nin trigo. ²⁴ Hapa-eg, ma-in bayron Pawparisiyo ya nakakit konla. Kayà hinalità la koni Apo Hisos, “Biliwen moy aw-alagad mo,” wanla, “antà anggaw-en la ba-in ya ha kawkapanogo-an tamo ay labag gomawà nin ombahen no allon pama-inawa?”

²⁵ Ombayri ya hinalità konla ni Apo Hisos, “Warì agmoyo et nabaha ya nakaholat ya ginawà ni Dabid hin hato hin binomitil ya kateng kawkalamowan na ta na-obohan hila nin pamamangan? ²⁶ Nilomo-ob ya ha bali nin Diyos ta nangwa yan tinapay ya indolog ha Diyos. Nangan yan hatoy tinapay boy pinakan nay kawkalamowan na maski kontra ha

kawkapanogo-an tamo ya mangan nin habayto, ta hay ma-arì bongat mangan nin habayto ay pawparì. Hay pinakapo-on nin pawparì hin habayto ay hi Abiyatar ya pinomayag nin hi Dabid ay mangwa nin habaytoy tinapay.”

²⁷ Hinalità et ni Apo Hisos ha Pawparisiyo, “Hay allon pama-inawa ay inggawà nin Diyos para ikahampat nin tawo; agna pinalsa ya tawo nin para ha allon pama-inawa. ²⁸ Kayà hiko ya an-ingaten Anak nin Tawo ay ma-in karapatan maghalità no anyay tamà gaw-en no allon pama-inawa.”

3

Hay tawoy kinomampil ya gamet (Matiyo 12:9-14; Lokas 6:6-11)

¹ Hapa-eg hi Apo Hisos ay nakon oman ha himba-an nin Hawhodiyo. Bayro ay ma-in mihay lalaki ya hay mihay gamet ay ahè ana ma-igalaw ta kinomampil. ² Hi Apo Hisos ay ampaka-i-imatonan nin tawtawoy kontra kona no ha habayton allo ya allon pama-inawa ay pakahampaten na baytoy lalaki, ta ampanikap hilan bara-nan ya pangidimandawan la koni Apo Hisos. ³ Hinalità ni Apo Hisos do ha lalaki ya kinomampil ya gamet, “Mako ka bayri ha arapan,” wana.

⁴ Hapa-eg, pinastang ni Apo Hisos baytoy tawtawoy kontra kona, ya wana, “Kompormi ha kawkapanogo-an ya tongkol ha allon pama-inawa, anyay tamà gaw-en? Tambayan nayì ya tawoy anti ha kadya-dya-an o pa-olayan?”

Tambayan ya nayì emen ya mabiyay o pa-olayan emen ya mati?" Aghila nakatbay koni Apo Hisos.

⁵ Ha katya-an pagnanakem la ay nablò ya nakem ni Apo Hisos. Hapa-eg, pinalibotan na hilan tinegteg nin ma-in pahang, biha na hinalità do ha lalaki ya kinomampil ya gamet, "Ipaktang moy gamet mo," wana. Hapa-eg, impaktang nin hatoy lalaki ya gamet na ta hinomampat ana. ⁶ Hin habayto, hatoy Pawparisiyo ay nilomikol do ha himba-an nin Hawhodiyo, ta nako hilan antimano ha tawtawowan ni Arì Hirodis. Bayro la ampi-i-ilgowan no pangno la mapati hi Apo Hisos.

Malakè ya tawoy nakitipon koni Apo Hisosha ambay dagat

⁷ Hapa-eg hi Apo Hisos kateng aw-alagad na ay nog-alih, ta nako hila ha ambay dagat nin Galiliya. Pagkalakè tawoy nakihono konla. Ma-in taga bayro ha probinsyan Galiliya. Ma-in na-ibat ha probinsyan Hodiya, ⁸ kateng ha siyodad nin Hirosalim ya sakop nin habaytoy probinsya. Ma-in itaman na-ibat ha probinsyan Idomiya, ma-in simprin na-ibat ha kagmang balah nin Hordan, boy ma-in et na-ibat ha mamalibot nin banowan Tiro boy banowan Sidon. Habayti ya malakè ya tawo ay nako koni Apo Hisos ta nabalita-an lay kaganawan gawà na. ⁹ Hapa-eg, hinalità ni Apo Hisos ha aw-alagad na ya pangihandà la ya nin mihay bangkà ya hakyan na emen agya mangapipetpetan nin habaytoy kalak-an tawo. ¹⁰ Banà ta namakahampat ya nin malakè ya ampipagmasakit ay malakè ya

ampakipapaletpet nin makon mangaptoh kona emen hila homampat ha masakit la. ¹¹ Hay tawtawoy napahokan nin mangala-et ya aw-ispirito, hin nakit la hi Apo Hisos ay nipanlokob hila ha arapan na boy nan-angaw, ya wanla, “Hika ya Anak nin Diyos!” ¹² Piro inhigpit ni Apo Hisos nin hinalità do ha mangala-et ya aw-ispirito ya agla ibalità ya hiya ay Anak nin Diyos.

*Hay labinloway alagad ya pinili ni Apo Hisos
(Matiyo 10:1-4; Lokas 6:12-16)*

¹³ Hapa-eg hi Apo Hisos ay nilomakat ha bakil kalamo nay tawtawoy iningat na. Hila ay napakarani kona. ¹⁴ Bayro konla ay namili ya nin labinloway lalaki ya paglamolamo na boy ihogò nan mangaral. ¹⁵ Hila ay binyan nan kapangyariyan nin mama-alih nin dawdimonyoy pinomahok ha tawtawo.

¹⁶ Habayti ya tawtawoy pinili ni Apo Hisos ay hi Simon ya pinangalanan et ni Apo Hisos nin Pidro, ¹⁷ boy loway anak ni Sibidiyo ya hi Santiyago boy hi Howan ya pinangalanan nin Bowanirgis ya hay labay totoen ay aw-anak nin korol. Ombayroy impangalan konla ta hila ay mapabiglà. ¹⁸ Hay pinili na et ay hi Andris, hi Pilipi, hi Bartolomi, hi Matiyo, hi Tomas, hi Santiyago ya anak ni Alpiyo, hi Tadyo, hi Simon ya mapagmalasakit ha nasyon Israyil, ¹⁹ boy hi Hodas Iskariyoti ya nangisapakat koni Apo Hisos.

*Bininggawan hi Apo Hisos nin ma-
inkapangyariyan ni Bilsibob
(Matiyo 12:22-32; Lokas 11:14-23; 12:10)*

²⁰ Hapa-eg, hin naka-orong hili Apo Hisos ay nilako la yayna et pini-o-opongan nin malakè ya tawo. Kayà hi Apo Hisos kateng aw-alagad na ay aglayna angka-arap nin mangan. ²¹ Hin nabalitaan nin pawpartidos ni Apo Hisos ya tongkol ha anggaw-en na ay nilako la yan kowen, ta ma-in tawtawo ya ampaghalità nin lokoloko ya.

²² Ma-in ongnoy mangitorò nin kawkapanogonan ya nika-ibat ha siyodad nin Hirosalim ya nipaghalità, “Hi Bilsibob,” wanla, “ya po-on nin dawdimonyo ay pinomahok bahen koni Hisos; kayà ampakapa-alih ya nin dawdimonyo ya pinomahok ha tawtawo.”

²³⁻²⁴ Hapa-eg, iningat ni Apo Hisos nin pakarani kona baytoy tawtawoy anti bayro ta hinalità na konla, ya wana, “Warì ma-arì pahalihen ni Satanas ya sarili na?” Ombayri et ya hinalità ni Apo Hisos konla ya kawka-alimbawan: “No ma-in arì,” wana, “ta hay ampag-ari-an na ay mi-a-away ay ahè bomoyot ya pamomo-on na; ²⁵ boy no ampi-a-away ya tawtawoy ampa-iri ha mimihay bali ay ahè bomoyot ya pamilalamo la. ²⁶ No kalabanen ni Satanas ya sarili na, hay kapangyariyan nan mamomom ay ahè bomoyot ta tampol ma-anggawan.

²⁷ “Hay bali nin makhaw ya tawo ay ayin makalo-ob nin manakaw nin kawkamama-in na no agna pon balolen baytoy makhaw ya tawo. Ha ombayro, hay bali na ay ma-arì anan panakawan. ²⁸ Habayti ya tanda-an moyo: hay tawtawo ay patawaren ha kaganawan kasalanan la boy pawpanla-et ya anhalita-en la, ²⁹ piro hinoman ya ampaghalità nin mala-et ya kontra

ha Ispirito nin Diyos ay ayin kapatawaran maski makakano, ta ha ombayro ay an-itowad na nin hay gawgawà nin Ispirito nin Diyos ay gawgawà ni Satanas. Habaytoy kasalanan na ay manatili kona anggan makakanoman.”³⁰ Habayti ay hinalità ni Apo Hisos ta anhalita-en nin hatoy mawmangitorò nin kawkapanogo-an ya hiya ay pinahokan nin mala-et ya ispirito.

Hay anhomonol ha kalabayan nin Diyos ay hila ya nanay boy pawpatel ni Apo Hisos (Matiyo 12:46-50; Lokas 8:19-21)

³¹ Hapa-eg hay nanay ni Apo Hisos kateng pawpatel nay lawlalaki ay nakalateng. Hila ay ampireng ha likol bali boy impa-ingat la hi Apo Hisos. ³² Ha mamalibot ni Apo Hisos ay malakè ya tawoy ampipampiknò. Hinalità la kona, ya wanla, “Hay nanay mo boy pawpatel moy lawlalaki ya ampanikap komo ay anti ha likol.”

³³ Tinombay konla hi Apo Hisos, “Hino,” wana, “ya antokoyen moyon nanay ko boy pawpatel ko?”

³⁴ Hapa-eg, tinegteg na baytoy tawtawoy ampipampiknò ha mamalibot na biha na hinalità, “Hila bayti,” wana, “ya nanay ko boy pawpatel ko, ³⁵ ta hinoman ya anhomonol ha kalabayan nin Diyos ay hila ya nanay ko boy pawpatel ko.”

4

Hay alimbawà ya tongkol ha mananabwag (Matiyo 13:1-9; Lokas 8:4-8)

¹ Hapa-eg hi Apo Hisos ya antin oman ha ambay dagat ay nag-ompisayna et nin manorò. Banà ha kalak-an tawoy nakitipon kona ay hinomapat ya ha bangkà ta bayro ya niknò nin manorò. Hay tawtawo itaman ay anti ha lakatan nin ampanlengè. ² Malakè ya bagay ya an-itorò konla ni Apo Hisos ya aw-alimbawà.

³ Hinalità konla ni Apo Hisos, “Leng-en moyo!” wana. “Ma-in mihay lalaki ya nakon nanabwag. ⁴ Ha pangihabwag na ay ma-in ongnoy pahì ya natata ha daan. Hatoy pawpahì ya nikatata ha daan ay kinan nin mawmanok-manok. ⁵ Ma-in itaman pawpahì ya nikatata ha babon matampiyak ya bato ya ma-in amò ya lotà. Habaytoy pawpahì ay tampol tinomobò, ta alwan makodpaw ya lotà ya nakataphon. ⁶ Hapa-eg, hin inomamot ya hilà allo, hatoy pawpahì ya tinomobò ay nalaneh anggan nayangoh ta mababoy pinanyamotan. ⁷ Hay kanayon ya pawpahì ay nikatata ha antobo-an nin ampanyakay ya dawdikot ya madowih. Hin tinomobò baytoy pawpahì ay tinomobò itaman baytoy ampanyakay ya dawdikot ya madowih. Kayà ahè nakabonga baytoy pawpahì ya tinomobò ta napolopotan nin hatoy ampanyakay ya dawdikot ya madowih. ⁸ Piro ma-in pawpahì ya nikatata ha maganday lotà. Habaytoy pawpahì ay tinomobò nin mahampat boy namonga. Ma-in pinaka-alawahanan tatlompò, ma-in pinaka-alawahanan anemapò, boy ma-in pinaka-alawahanan magato. ⁹ Hay ka-ilangan moyo,” wana et ni Apo Hisos, “ay manlengè

mahampat nin habayti ya anhalita-en ko biha moyo honolen.”

*Hay bara-nan nin pambin aw-alimbawà
(Matiyo 13:10-17; Lokas 8:9-10)*

¹⁰ Hapa-eg, hin ayin ana baytoy malakè ya tawo, hi Apo Hisos ay pinastang nin labinloway alagad na kateng hatoy kanayon ya kawkalamowan na no anyay labay totolen nin hatoy aw-alimbawà na. ¹¹ Hinalità konla ni Apo Hisos, “Komoyo,” wana, “inggawà ya panggingintindi nin sawsikrito ya tongkol ha pamomo-on nin Diyos; piro ha kanayon ya tawtawo, kaganawan bagay ya itorò konla ay i-alimbawà emen matopad bayti ya holà hin hato:

¹² ‘Manegteg hila man anan manegteg ay aghila makakit. Manlengè hila man anan manlengè ay aghila maka-intindi; ta no angka-intindiyan la ay pakarani hila ha Diyos. Hay Diyos itaman ay mambi konla nin kapatawaran.’ ”

*Impalinaw ni Apo Hisos ya alimbawàya
tongkol ha mananabwag
(Matiyo 13:18-23; Lokas 8:11-15)*

¹³ Hapa-eg, hinalità ni Apo Hisos ha aw-alagad na, ya wana, “Warì agmoyo na-intindiyan baytoy hinalità koy alimbawà? No agmoyo angka-intindiyan bayto ay pangno moyo man awod ma-intindiyan ya maski anyay alimbawà?” ¹⁴ Hay Halità nin Diyos ay kowinta inhabwag nin mananabwag. ¹⁵ Hay ka-alimbawa-an nin hatoy daan ya kinatatawan nin pawpahì ay tawtawoy nakalengè Halità nin Diyos, piro tampol inalih ni

Satanas ha nakem la baytoy nalengè lay Halità nin Diyos. ¹⁶ Hatoy matampiyak ya bato ya ma-in amò ya lotà ya kinatatawan nin pawpahì ay bilang ha tawtawo ya nakalengè nin Halità nin Diyos. Hin nalengè la bayto, antimano, tinanggap la nin ma-in kaligawan. ¹⁷ Piro hay Halità nin Diyos ay ahè nakayamot ha nakem la boy kadodomali bongat ya pananggap la. No ma-in anlomateng ya angkagolowan ihip la, boy no ampagkama-in hila nin kawkadya-dya-an nin banà ha Halità nin Diyos ay angka-alin antimano ya pantotompel la.

¹⁸ “Hatoy lotà ya ma-in ampangayakay ya dawdikot ya madowih ya kinatatawan nin pawpahì ay bilang simpri ha tawtawoy nakalengè nin Halità nin Diyos. ¹⁹ Piro banà ha bawbagay ya angkagolowan la ha biyay la, ha kalabayan la nin yomaman, boy ha paghangad la nin kanayon ya bawbagay, hila ay kowinta pawpahì ya tinomobò ya napolopotan nin ampangayakay ya dawdikot ya madowih. Kayà hay Halità nin Diyos ya nalengè la ay ahè namonga ha biyay la. ²⁰ Hatoy maganday lotà ya kinatatawan nin pawpahì ay bilang ha tawtawo ya nanlengè nin Halità nin Diyos. Habaytoy nalengè lay Halità nin Diyos ay pininto-o la, boy nakapibongan kahampatan ha biyay la nin emen ha pawpahì ya ma-in namongan tatlompò, ma-in anemapò, boy ma-in namongan magato.”

*In-alimbawà ni Apo Hisos ha kingki
(Lokas 8:16-18)*

²¹ Hi Apo Hisos ay naghalità ana et konla, ya wana, “Wari hay kingki ya andongket ay anhalokoban nin kalaying o an-itagò ha hilog katri? Wari ahè an-igwà ha talagan pangigwaan? ²² Ayin nakatagò ya ahè mipatnag, boy ayin sikrito ya ahè mibolgar. ²³ Hay ka-ilangan moyo,” wana et ni Apo Hisos, “ay manlengè mahampat nin habayti ya anhalita-en ko biha moyo honolen.”

²⁴ Hinalità ana et ni Apo Hisos, “Pakalengen moyon mahampat,” wana, “ya an-itorò ko, ta no leng-en moyo, hay Diyos ay mambi komoyo nin pangigingintindi boy lalò nan ipa-intindi komoyo. ²⁵ Hay tawoy ampinto-o ha bagay ya an-ipa-intindi kona nin Diyos ay lalò maka-intindi ha an-ipa-intindi kona. Piro hay tawoy ahè ampinto-o ha an-ipa-intindi kona nin Diyos ay alihen et ha nakem na baytoy amò ya naintindiyan na.”

Hay pantomobò nin bini

²⁶ Ombayri et ya alimbawà ni Apo Hisos: “Hay pamomo-on nin Diyos ay bilang ha lalaki ya nanabwag nin binì. ²⁷ Hin nayari nan inhabwag ay patoloy yan magtrabaho nin allo-allo. No yabi ay matoloy ya. Habayti ya inhabwag na ay agna tandà no pangno anlomhì boy no pangno antomobò. ²⁸ Hay lotà ya ampakapatobò boy ampakapabonga nin hatoy intanem, ta hay ampangyari ay ombayri: tomobò pon biha homwak, bayo manlaman ya pawpahì. ²⁹ No mato-ayna ay alawahanen ana nin hatoy lalaki ya nanabwag.”

*In-alimbawà ha bot-on mostasa
(Matiyo 13:31-32, 34; Lokas 13:18-19)*

³⁰ “Anya et,” wani Apo Hisos, “ya pangiparisan tamo nin pamomo-on nin Diyos boy anya et ya pangi-alimbawa-an tamo? ³¹ Hay pamomo-on nin Diyos ay ayin imbalag ha bot-on mostasa ya pinakamayamò ya bot-o ha kaganawan anitanem. ³² No na-itanem ana, maski pinakamayamò bayto, pantomobò ay anhomlay nin mas et ha kanayon ya po-on gawgolay. Kayà hay mawmanokmanok ay ampipanayi ha mangalhay ya hawhanga nin habayto.”

³³ Hay Halità nin Diyos ya an-i-aral konla ni Apo Hisos ay anggamitan na nin bilang ombayri ya alimbawà kompormi ha kaya lan intindiyan. ³⁴ Panay alimbawà ya anggamiten na ha pangiaral na konla; piro no hilahilan bongat nin aw-alagad na ay an-ipalinaw na konla ya labay totolen nin habaytoy aw-alimbawà na.

*Pagkahokaw angin ya pinatgen ni Apo Hisos
(Matiyo 8:23-27; Lokas 8:22-25)*

³⁵ Lomateng ya mahilem nin habayton allo, hinalità ni Apo Hisos ha aw-alagad na, “Lomipay tamo,” wana. ³⁶ Hapa-eg, hay aw-alagad ay hinomapat do ha bangkà ya anhakyan ni Apo Hisos. Inalihan la baytoy kalak-an tawo ta nanigè hilayna, boy ma-in et ongnoy bangkà ya anhakyan nin tawtawoy nakilako konla. ³⁷ Mintras anlomipay hili Apo Hisos ay biglà hinomkaw ya angin. Hay bangkà la ay halos lomdeg ana ta angkahipwakan nin mangalhay ya dawoyon. ³⁸ Hin habayto, hi Apo Hisos ya anti

ha bandan hoyotan nin bangkà ay naka-onan ya angkatoloy. Pinokaw ya nin aw-alagad na, ya wanla kona, “Pangino-on, lomdeg tamoyna, ayin nayi kowinta komo ya mati tamo?”

³⁹ Nibangon hi Apo Hisos ta minandawan nay angin nin tonggen boy hinalità na ha dagat, “Pakatinek ka!” wana. Hapa-eg, tinonggen baytoy pagkahokaw angin boy hay dagat ay tinominek.

⁴⁰ Hinalità ni Apo Hisos ha aw-alagad na, ya wana, “Antà angkalimo kawo? Warì ayin kawo et katetpel?”

⁴¹ Hay limo lan masyado boy hay ispanta la; kayà hinalità la ha miha ta miha, “Anyan magkatawowan bayti ta maski angin boy dawoyon ay anhomonol kona?”

5

*Pina-alih ni Apo Hisos ya mangala-et ya aw-
ispiritoy pinomahok ha mihay lalaki
(Matiyo 8:28-34; Lokas 8:26-39)*

¹ Hapa-eg hili Apo Hisos ay ni-abot ha lipay dagat nin Galiliya ya dogal nin tawtawoy Girasino.

² Hin nakalombah hi Apo Hisos ha bangkà ay hinakbat ya nin mihay lalaki ya na-ibat ha kawkowibay panabonan. ³ Habaytoy lalaki ay ampa-iri ha panabonan ta pinahokan ya nin mala-et ya ispiritito. Maski tikalà ya pamalol kona nin tawtawo ay agla yayna makayan balolen.

⁴ Mabetbet la ya pon ambalolen nin tikalà boy amposasan nin pahak, piro angkaboytò nay

tawtikalà boy angkawatak nay pahak ya an-
 iposas kona. Ayin makasopil kona banà ha
 kakhawan na. ⁵ Allo yabi ay antomalà ya ha
 tawtinabon boy ha bawbakil. Ampambo-angaw
 ya boy hay nawini na ay anhogathogaten na nin
 bawbato.

⁶ Hapa-eg, hin natamolawan na hi Apo Hisos
 ha marayò ay nowayo yan hinomakbat ta nanal-
 imokod ya nin hinomamba koni Apo Hisos.
⁷⁻⁸ Hinalità ni Apo Hisos do ha mala-et ya
 ispirito ya pinomahok do ha tawo, “Hikay mala-
 et ya ispirito, mog-alih ka ha tawoy habayti,”
 wana. Hapa-eg, nambo-angaw baytoy lalaki boy
 hinalità na koni Apo Hisos, “Hisos ya Anak nin
 Diyos ya Pinakamakapangyariyan, antà ampaki-
 emenan mo ko? Alang-alang ha Diyos ay agmo
 ko pa-irapan.”

⁹ Hapa-eg, pinastang ya ni Apo Hisos, “Anyay
 ngalan mo?” wana.

Tinombay baytoy mala-et ya ispirito, ya wana,
 “Hay ngalan ko ay ‘Kawan’ ta malakè kayi.”

¹⁰ Hapa-eg, ampaka-awok-awoken nin hatoy
 mala-et ya ispirito koni Apo Hisos ya agna hila
 dayi ipalako ha marayò ya dogal.

¹¹ Ha marani bayro ay ma-in kawan baboy
 ya ampipamokibok ha pallig bakil. ¹² Hapa-eg,
 ombayri ya impaki-i-ingalo nin hatoy mangala-
 et ya aw-isperito koni Apo Hisos, “Palakwen
 mo kayi bahen ha bawbaboy ta pomahok kayi
 konla.” ¹³ Pinayagan hila itaman ni Apo Hisos.
 Hapa-eg hatoy mangala-et ya aw-isperito ay nog-
 alih bayro ha lalaki, ta nako hilan pinomahok do
 ha mangalowan liboy baboy. Hatoy bawbaboy

ya pinahokan nin mangala-et ya aw-ispirito ay nipampowayon nagpalako ha bongaw anggan nipadiritso hilan narabò ha dagat. Bayro hila nati nin nalemeh.

¹⁴ Hapa-eg hay ampipangalagà nin hatoy bawbaboy ay nipampowayo, ta habaytoy pangyayari ay imbabalità la ha tawtawo ha mangarani ya bawbaryo anggan banowa. Hin nalengè bayto nin tawtawo ay nako hilan namiliw nin habaytoy pangyayari. ¹⁵ Hin ni-abot hila bayro koni Apo Hisos ay nakit la baytoy tawo ya pinahokan pon nin kawan dimonyo. Hiya ay ampiknò ya nakadoloyna boy matinò ana ya pag-i-hip na. Banà bayro ha nakit nin hatoy tawtawo ya pangyayari, hila ay nikalimo. ¹⁶ Hapa-eg, hatoy tawtawoy nipampakakit do ha ginawà ni Apo Hisos ay nangibabalità ha tawtawoy kapilateng nin tongkol ha nangyari do ha lalaki ya pinahokan nin dawdimonyo boy tongkol do ha bawbaboy. ¹⁷ Hay tawtawoy anti bayro ay naki-i-ingalo koni Apo Hisos nin mog-alih ya bayro ha dogal la.

¹⁸ Hapa-eg, hin anhomakay ana hi Apo Hisos ha bangkà, hatoy lalaki ya pinahokan pon nin dawdimonyo ay napakarani ta ampaki-i-ingalo nin makilako koni Apo Hisos. ¹⁹ Piro ahè pino-mayag hi Apo Hisos no alwan hinalità na kona, “Morong ka komoyo,” wana, “ta ha pawpartidos mo boy ha aw-amigo mo ay ibalità mo no anyay ginawà komo nin Pangino-on boy no pangnoy pangiangalo na komo.”

²⁰ Hapa-eg, hatoy lalaki ay nanigè anan nako ha probinsya ya an-ingaten Dikapolis ya hay

labay totolen ay mapò ya banowa. Bayro na imbabalità ya ginawà kona ni Apo Hisos. Kaganawan tawo bayro ay nipag-ispanta.

*Hay nati ya anak ni Hayro boy hay babayi ya nangaptoh nin dolo ni Apo Hisos
(Matiyo 9:18-26; Lokas 8:40-56)*

²¹ Hapa-eg hili Apo Hisos ay hinomakay ana ha bangkà ta lomipay hila. Hin nakalipay hilayna, do ha ambay ay pini-o-opongan hi Apo Hisos nin malakè ya tawo. ²² Hapa-eg hi Hayro ya ampamo-on ha miha ha hawhimba-an nin Hawhodiyo ay nilomateng bayro. Nanlokob ya ha danin bitih ni Apo Hisos ²³ biha ya naki-ingalo, ya wana, “Hay anak koy dalagita ay malagayna mati. Mako ka dayi bayro ta aptohen mo ya emen ya homampat.” ²⁴ Hi Apo Hisos ay nakilako koni Hayro boy malakè et ya tawoy nakilako konla; kayà ampangapipepetpetan la hi Apo Hisos.

²⁵ Hapa-eg, ma-in bayron mihay babayi ya ha lo-ob labinloway ta-on ay sigisigi ya pantolò dayà na ta ma-in yan dipirinsya. ²⁶ Ha kaboyotan pamatambal na ay lalò yan angka-irapan boy kaganawan kamama-in na ay na-oboh naynan imbayad ha nipanambal kona. Agya hino-mampat no alwan lalò ana ingat nilomalà ya angkatanam na. ²⁷ Hin nalengè nin hatoy babayi ya tongkol koni Apo Hisos ay nakipaletpet ya bayro ha kalak-an tawo nin nako ha bokotan ni Apo Hisos, biha na inaptoh ya dolo ni Apo Hisos, ²⁸ ta wana ha sarili na, “Ma-aptoh kon bongat ya dolo na ay homampat ako.” ²⁹ Hin na-aptoh

nay dolo ni Apo Hisos ay tinonggen ya pantolò nin dayà na boy natanam na ha nawini na ya hinomampat yayna ha dipirinsya na.

³⁰ Antimano, natanda-an ni Apo Hisos ya ha kapangyariyan na ay ma-in hinomampat. Kayà nagpeyeh ya nin inomarap do ha kalak-an tawo biha ya nagpastang, “Hino,” wana, “ya nangap-toh nin dolo ko?”

³¹ Hinalità kona nin aw-alagad na, “Angkakit moy malakè ya tawoy ampakipaletpet komo; antà ampastangen mo no hinoy nangaptoh nin dolo mo?”

³² Piro hi Apo Hisos ay ampanegteg ha mamal-ibot na ta ambiliwen na no hinoy nangaptoh nin dolo na. ³³ Tandà nin hatoy babayi ya nangyari kona hin inaptoh nay dolo ni Apo Hisos. Ha kalimowan na ay ampamegpeg yay napakarani koni Apo Hisos, boy nanlokob ya ha danin bitih ni Apo Hisos ta hinalità nay kaptegan. ³⁴ Hapa-eg, hinalità ni Apo Hisos do ha babayi, ya wana, “Patel, hay pantotompel mo ya nakapakahampat komo. Morong kayna nin ma-in katinekan ta mahampat kayna.”

³⁵ Mintras ampaghalità et hi Apo Hisos do ha babayi ay ma-in ongnoy tawoy nilomateng ya na-ibat ha bali ni Hayro. Hinalità la koni Hayro, “Hay Mangangaral,” wanla, “ay agmoyna abal- en nin palakwen bayro ta nati anay anak mo.”

³⁶ Piro hatoy hinalità la ay ahè pinansin ni Apo Hisos, no alwan hinalità na koni Hayro, “Agka malimo,” wana, “basta tompel ka kongko.”

³⁷ Hapa-eg hay kanayon ya tawo ay ahè pinaya- gan ni Apo Hisos nin makilako kona, no alwan

hay pinakilako nan bongat ay hi Pidro, boy hatoy mipatel ya hi Santiyago boy hi Howan. ³⁸ Hin ni-abot hila ha bali ni Hayro ay nakit ni Apo Hisos ya hay tawtawo bayro ay angkagolo. Ma-in ampipanangih boy ma-in ampi-a-anito. ³⁹ Hin nakalo-ob hi Apo Hisos bayro ha bali ay hinalità na do ha tawtawo, “Antà,” wana, “nin angkagolo kawo boy ampanangih? Haba-in ya anak ay ahè nati no alwan angkatoloy yan bongat.”

⁴⁰ Hin nalengè la baytoy hinalità ni Apo Hisos ay pinikaka-iliyan la ya. Hapa-eg kaganawan tawo ya anti bayro ay pinalikol ni Apo Hisos. Hay agnan bongat pinalikol ay tatay boy nanay nin hatoy anak kateng hatoy tatloy alagad na. Hila ya kalamo nan nilomo-ob do ha pinangiborolan nin hatoy anak. ⁴¹ Hapa-eg, inoligtanan ni Apo Hisos ya gamet nin hatoy anak biha na hinalità, “Talita komi,” wana, ya hay labay totolen ay, “Ninì, mibangon ka!”

⁴² Antimano, nibangon baytoy anak biha ya nowako; habaytoy anak ay idad anan labinloway ta-on. Hay mawmato-antawo nin hatoy anak ay masyadon nag-ispanta. ⁴³ Inhigpit nin imbibilin konla ni Apo Hisos ya habaytoy pangyayari ay agla ibabalità ha maski hinoy tawo, boy hinalità et konla ni Apo Hisos ya biyan lan pamamangan baytoy anak.

6

*Hi Apo Hisos ay ahè binalay ha Nasaritya sarili nan banowa
(Matiyo 13:53-58; Lokas 4:16-30)*

¹ Hapa-eg hi Apo Hisos ay nog-alih bayro ha dogal ya habayto ta norong ya ha Nasarit ya sarili nan banowa. Hay aw-alagad na ay nakilako kona. ² Hin nilomateng ya allon pama-inawa, hi Apo Hisos ay nilomo-ob ha himba-an nin Hawhodiyo ta bayro ya nanorò. Hay malakè ya tawoy anti bayroy nakalengè kona ay nipag-ispanta, ya wanla, “Ayri nangibat ya panginghip nay ombahen? Anyan karonongan ba-in ya inggawà kona? Pangno ya ampakagawà nin bawbagay ya pawpapag-ispantawan?” ³ Warì alwan hiya ya karpintiro ya anak ni Mariya boy hay pawpatel nay lalaki ay hi Santiyago, hi Hosi, hi Hodas, boy hi Simon? Warì alwan kateng pawpatel nay babayi ay anti bayri?” Habaytoy tawtawoy nipagpastang ay ahè nipananggap koni Apo Hisos.

⁴ Hapa-eg, hinalità konla ni Apo Hisos, “Hay propita ay an-igalang ha maski ay rin dogal, piro ahè an-igalang ha sarili nan banowa, boy agya an-igalang nin sarili nan partidos boy sarili nan pamilya.” ⁵ Kayà hi Apo Hisos ay ahè nakagawà bayro nin pawpapag-ispantawan ha sarili nan dogal, no alwan hay gamet na ay impababo na ha ongnoy tawoy ampagmasakit ta pinakahampat na hila. ⁶ Hay ispanta ni Apo Hisos ta hay tawtawo ha dogal ya habayto ay ayin katetpel.

*Hay bibilin ni Apo Hisos ha aw-alagad na
(Matiyo 10:5-15; Lokas 9:1-6)*

Hili Apo Hisos ay nako ha bawbaryo nin nangiral Halità nin Diyos. ⁷ Hapa-eg, iningat ni Apo Hisos nin pakarani kona baytoy labinloway

alagad na ta inhogò na hila nin manilowalowa, boy binyan na hilan kapangyariyan nin mama-alih nin mangala-et ya aw-ispirito ya pinomahok ha tawo. ⁸ Immanda na konla ya ha pamowako la ay baston bongat ya gitan la. Aghila mantan pamamangan ni sopot o kowalta. ⁹ Pinayagan na hilan magsapatos, piro agna hila ampagtanen nin doloy paghagiliyan la. ¹⁰ Hinalità et konla ni Apo Hisos, “Makihandà kawo ha hinoman ya ma-in bali ya mananggap komoyo, boy manatili kawo bayro angga ha mog-alih kawo ha dogal ya habayto. ¹¹ No ma-in kawon malakoy dogal ya agla kawo tanggapen o agla kawo leng-en ha an-i-aral moyo ay mog-alih kawo bayro. Piro biha kawo mog-alih ay ikampag moyoy gabok ha bitih moyo emen moyo ma-ipakit ya hay Diyos ay ma-in pahang konla banà ha agla pananggap komoyo.”

¹² Hapa-eg, nanigè ana baytoy aw-alagad ni Apo Hisos. An-i-aral la ha tawtawo ya dapat lan paghehean ya kawkasalanan la. ¹³ Malakè ya dimonyoy pinomahok ha tawtawo ya pina-alih la, boy malakè ya tawoy ampipagmasakit ya pinonahan lan asiti boy pinakahampat la.

Hi Howan Mamiminyag ay impapati ni Ari Hirodis

(Matiyo 14:1-12; Lokas 9:7-9)

¹⁴ Hi Apo Hisos ay nibantog nin banà ha gawgawà na. Kayà nalengè ni Ari Hirodis ya hinalità nin tawtawo ya tongkol koni Apo Hisos. Ma-in ongnoy tawo ya naghaltà nin, “Hiya hi Howan Mamiminyag ya nabiyay oman.

Kayà ampakagawà ya nin habayti ya pawpapag-ispantawan.”

¹⁵ Piro hinalità nin kanayon, “Hiya hi Ilyas ya propita hin hatò.”

Hay hinalità itaman nin kanayon, “Hiya ay propita ya bilang ha pawpropita nin Diyos hin hatò.”

¹⁶ Piro hin nalengè ni Arì Hirodis baytoy tongkol koni Apo Hisos ay hinalità na, “Hiya,” wana, “hi Howan Mamiminyag ya impapotohan kon olo ya nabiyay oman.”

¹⁷⁻¹⁸ Hay pangyayari no antà impapati hin hatò ni Arì Hirodis hi Howan ay ombayri: inayo ni Arì Hirodis nin pinag-ahawa hi Hirodiyas ya ahawa nin patel na ya hi Pilipi. Hapa-eg, hinalità ni Howan Mamiminyag koni Arì Hirodis, “Alwan tamà,” wana, “ya ginawà mo ya pinag-ahawa moy ayro mo.” Banà bayro, hi Howan ay imparakep ni Arì Hirodis ta impapiriso na ya.

¹⁹ Hi Hirodiyas itaman ay nagkama-in nin irap nakem koni Howan; kayà labay na yan patyen. Piro agya pinayagan ni Arì Hirodis. ²⁰ Hi Howan ay an-igalang ni Arì Hirodis, ta tandà na ya hi Howan ay mahampat ya tawoy anhomonol ha Diyos; kayà indipinsa na ya. Hay tawtorò ni Howan ay nalabayan ni Arì Hirodis nin leng-en maski habayto ay ampakagolo nin nakem na.

²¹ Hin na-abot ya allon impanganak ni Arì Hirodis ay namapahandà ya nin pamamangan ya para ha kaganawan kombidado nay mangatag-ay ya katongkolan, pawpo-on hondalò, kateng aw-importantin tawo ha probinsyan Galiliya. Hapa-eg hi Hirodiyas ay nagkama-in paraan nin

ma-ipapati na hi Howan ²² hin tinomalek bayro ya anak nay dalaga. Hay talek nin habaytoy dalaga ya anak ni Hirodiyas ay nakapakonsowilo koni Arì Hirodis kateng do ha kawkombidado na. Kayà hinalità ni Arì Hirodis do ha dalaga, “Maski anya,” wana, “ya awoken mo kongko ay igwà ko komo.” ²³ Naghompà yan nagpangakò do ha dalagay tinomalek, ya wana, “Anyaman ya awoken mo kongko, maski kagitnà nin kamama-in ko ay igwà ko komo.”

²⁴ Hapa-eg, nilomikol baytoy dalaga ta pinastang nay nanay na, “Nanay,” wana, “anyay labay mon awoken ko?”

Tinombay baytoy nanay na. “Hay awoken mo,” wana, “ay olo ni Howan Mamiminyag.”

²⁵ Hapa-eg hatoy dalaga ay nanandali nagbira koni Arì Hirodis ta hinalità na kona, “Hay anawoken ko,” wana, “nin igwà mo kongko hapa-eg et ay olo ni Howan Mamiminyag. Hay olo na ay igwà ha bandihado biha igwà kongko.”

²⁶ Hapa-eg, hi Arì Hirodis ay masyadon nilomelè nin banà bayro ha inawok kona, piro banà ta naghompà yan nagpangakò do ha dalaga ya nalengè nin kawkombidado na ay agya napa-agko. ²⁷ Kayà antimano, nangihogò ya nin mihay hondalò na nin mako ha pirisowan nin mamoton olo ni Howan Mamiminyag. Habaytoy hondalò ay nakoyna. Hapa-eg, pinotoh nay olo ni Howan Mamiminyag, ²⁸ biha na inggawà ha bandihado ta gintan na do ha dalaga. Hay ginawà itaman nin hatoy dalaga ay inggawà na ha nanay na.

²⁹ Hin nabalita-an bayto nin aw-alagad ni Howan

ay nilako lan kinwa ya bangkay ni Howan ta intabon la.

*Liman libo katawo ya pinakan ni Apo Hisos
(Matiyo 14:13-21; Lokas 9:10-17; Howan 6:1-14)*

³⁰ Hapa-eg hatoy aw-alagad ni Apo Hisos ay nipagbira kona ta kaganawan ginawà la boy intorò la ay imbalità la koni Apo Hisos. ³¹ Hinalità konla ni Apo Hisos, “Mako tamo,” wana, “nin papapawà ha powiray dogal emen tamo makapainawan amò.” Hinalità bayto ni Apo Hisos banà ta malakè ya tawoy ampako konla; banà bayro aglayna angka-arap ya pamangan la. ³² Hapa-eg, hinomakay hila ha bangkà nin magpalako ha powiray dogal.

³³ Malakè ya nakakit nin pamog-alih nili Apo Hisos boy nabalayan hila. Kayà ha balang banowa bayro ay malakè ya tawoy nipampowayo nin na-onan nako ha dogal ya lalakwen nili Apo Hisos. ³⁴ Hin nakalombah hi Apo Hisos ha bangkà ay nakit na baytoy malakè ya tawoy nititipon bayro. Na-ingalowan na baytoy tawtawo ta bilang hila nin tawtopa ya ayin ampagpastol. Banà bayro ay malakè ya bagay ya intorò na konla. ³⁵ Lomateng ya mahilem, hi Apo Hisos ay pinakaraniyan nin aw-alagad na ta hinalità la kona, ya wanla, “Habayti ay powiray dogal boy mahilem ana. ³⁶ Halita-en mo ha tawtawo ya mog-alih hilayna emen hila makalako ha bawbaryoy mangarani bayri nin manaliw pamamangan la.”

³⁷ Piro tinombay konla hi Apo Hisos, “Hikawo,” wana, “ya mambi konla nin pamamangan.”

Hinalità la koni Apo Hisos, ya wanla, “Ha kalak-an nin habayti ya tawo, hay ka-ilangan ya kantidad nin panaliw ipakan konla ay alagà waloy bowan ya sowildo nin miha katawo. Labay mo nayì nin mako kayin maggastos nin ombayro kalakè ya panaliw tinapay para ipakan konla?”

³⁸ Pinastang hila ni Apo Hisos, “Ongnoy tinapay ya anti bahen? Helken moyo,” wana.

Hin nakit la no ongno ay hinalità la koni Apo Hisos, “Limay tinapay,” wanla, “boy loway ikan.”

³⁹ Hapa-eg, hinalità ni Apo Hisos ha aw-alagad na ya pa-ikno-en la baytoy kaganawan tawo nin gropogropo ha dawdikot. ⁴⁰ Hin naka-iknò hila ay ma-in gawgropo ya manimagato katawo boy ma-in gawgropo ya manilimampò katawo. ⁴¹ Hapa-eg hatoy limay tinapay boy loway ikan ay kinwa ni Apo Hisos biha ya naninglà, ta habayto ay pinasalamatan na ha Diyos. Hin nayari ay binibi-hil na baytoy tinapay biha na inggawà ha aw-alagad na ta hila ya nangitayak ha tawtawo. Ombayro et ya ginawà na do ha loway ikan. ⁴² Hilay kaganawan ay nangan nin habayto boy nikabhoy. ⁴³ Hapa-eg hay aw-alagad ay nakatipon et nin natilà ya bawbi-hil nin hatoy tinapay boy ikan ya nakapnò et nin labinloway bakol. ⁴⁴ Hay lawlalaki ya nipampangan bayro ay liman libo.

*Hi Apo Hisos ay nowako ha babon lanom
(Matiyo 14:22-33; Howan 6:15-21)*

⁴⁵ Hapa-eg, pinahakay ni Apo Hisos ya aw-alagad na ha bangkà, ta pìna-ona na hilan lomipay ha kagmang nin mako ha banowan Bitsayda. Hiya itaman ay nagkabalag ta ampa-orongen na baytoy tawtawo. ⁴⁶ Hin naka-alih ana baytoy tawtawo, hi Apo Hisos ay nilomakat ha bakil ta bayro ya nanalangin. ⁴⁷ Hin yabi ana, hay bangkà ya anhakyan nin aw-alagad na ay ni-abot ana ha botlay dagat ya anlipayan la. Hi Apo Hisos balè ya nagsolo ay anti et bayro ha bakil. ⁴⁸ Angkatamolawan na ya hay aw-alagad na ay angka-irapan magsagwan ta angkahalongà lay angin. Hin manga-alas kowatroyna nin palbangon hi Apo Hisos ay ampowako ha babon lanom nin anhomono konla. Hin marani yayna konla ay libahan na hila dayi. ⁴⁹ Piro hin nakit nin aw-alagad ya ma-in ampowako ha babon lanom ay nambo-angaw hila ta andap la no molto. ⁵⁰ Hilay kaganawan ay nalimo bayro ha nakit la.

Kayà antimano, nag-ilgo hi Apo Hisos, ya wana, “Agkawo malimo ta hiko bayti.” ⁵¹ Hapa-eg hi Apo Hisos ay hinomapat do ha bangkà ya anhakyan la boy nagkalma ya angin. Masyadon pinag-ispantawan hi Apo Hisos nin aw-alagad na, ⁵² ta maski nakit lay ginawà ni Apo Hisos do ha tinapay ay agla na-intindiyan no hino hi Apo Hisos banà ha katya-an nin nakem la.

*Hi Apo Hisos ay namakahampat nin
tawtawoyma-in masakit ha banowan Hinisarit
(Matiyo 14:34-36)*

⁵³ Hapa-eg, hin nakalipay ana hili Apo Hisos bayro ha banowan Hinisarit ay impondo lay bangkà la. ⁵⁴ Hin nakalombah hila ha bangkà, antimano, hi Apo Hisos ay nabalayan nin tawtawo. ⁵⁵ Habaytoy tawtawo ay nipam-powayon nilibot baytoy intiron dogal, ta hay mangama-in masakit ay anhapwaten lan gitan koni Apo Hisos. ⁵⁶ Maski ayri ya nakon baw-banowa, bawbaryo, o ha maski ayrin dogal ya ma-in bali, hay mangama-in masakit ay inggawà la ha plasa, biha la impaki-i-ingalo koni Apo Hisos ya maski laylay dolo na ay ma-aptoh nin hatoy ampipagmasakit. Kaganawan hatoy ampipagmasakit ya naka-aptoh nin laylay dolo ni Apo Hisos ay hinomampat.

7

Hay na-iknawan ya kawka-ogali-an (Matiyo 15:1-9)

¹ Hapa-eg hay Pawparisiyoy na-ibat ha siyodad nin Hirosalim kalamo ya ongnoy mangitorò nin kawkapanogo-an ay nako koni Apo Hisos. ² Nakit la ya hay ongno ha aw-alagad ni Apo Hisos ay nangan nin ahè nag-ibano kompormi ha ka-ogali-an nin Hawhodiyo. ³ Hay Hawhodiyo lalò anay Pawparisiyo ay ahè mangan anggan agla pon honolen baytoy ka-ogali-an ya na-iknawan la ha kawka-apo-apowan la ya tongkol ha pag-ibano. ⁴ No kapi-ibat la ha palingki ay aghila pon mangan anggan agla malinisan ya

nawini la. Malakè et ya anggaw-en lay kawka-ogali-an ya na-iknawan la ya tongkol ha pangongoyah nin pawpaminoman la, kawkeren la, boy kanayon et ya kawkahangkapan ya tangsò.

⁵ Banà bayri, hi Apo Hisos ay pinastang nin hatoy Pawparisiyo boy mawmangitorò nin kawkapanogo-an nin ombayri: “Antà nin hay aw-alagad mo,” wanla, “ay ahè anhomonol ha kawka-ogali-an ya na-iknawan ha kawka-apowawan tamo, ta ampangan hila nin ahè ampag-ibano kompormi ha kawka-ogali-an tamo?”.

⁶ Tinombay konla hi Apo Hisos, ya wana, “Tamà baytoy holà ni propita Isayas hin hatoy ya tongkol komoyon mawmagkakanwarì ya ombayri ya nakaholat:

‘Habayti ya tawtawo, wanan Diyos ay ampaghali-tà nin an-igalang la ko; piro marayò ya nakem la kongko. ⁷ Ayin kowinta ya panhomamba la kongko, ta hay an-itorò lay pawpanogò nin tawtawo ay anhalita-en la nin habayto ay pawpanogò ko.’ ”

⁸ “Hay panogò nin Diyos,” wani Apo Hisos, “ay pina-olayan moyo, ta hay bawbagay ya anhonolen moyo ay hatoy kawka-ogali-an ya na-iknawan moyo.”

⁹ Naghalità ana et hi Apo Hisos, ya wana, “Talaman hay galing moyon magparaan emen moyo mapa-olayan ya pawpanogò nin Diyos. Anggaw-en moyo baytoy ombayro emen moyo mahonol ya kawka-ogali-an ya na-iknawan moyo. ¹⁰ Hay inggawà komoyo ni Moysis ay panogò nin Diyos ya ombayri: ‘Igalang moy tatay mo boy nanay mo,’ boy ombayri et: ‘Hinoman ya maghalità

nin mala-et ha tatay na o ha nanay na ay dapat patyen.’ ¹¹ Piro an-itorò moyo ya no ma-in tawoy ma-in itambay ha tatay na o ha nanay na ta halita-en nay ‘Korban,’ ya hay labay totolen ay inggawà ha Diyos ¹² ay agmoyo yayna ampayagan nin manambay ha tatay na o ha nanay na. ¹³ Banà bayro ha antowaren moyoy kawka-ogali-an ya na-iknawan moyo ay an-ipakit moyo ya ayin alagà komoyo ya kawkapanogo-an nin Diyos. Malakè et ya bagay ya bilang ombayro ya anggaw-en moyo.”

Hay kala-etan nin tawo ay angka-ibatha sarili nan nakem

(Matiyo 15:10-20)

¹⁴ Hapa-eg, iningat oman ni Apo Hisos ya tawtawo nin pakarani kona ta hinalità na konla, “Kaganawan moyo,” wana, “ay manlengè boy intindiyan bayti ya halita-en ko: ¹⁵ hay ampakapakasalahan ha tawo ay alwan pamamangan ya an-ihobò na, no alwan hay ampakapakasalahan kona ay hatoy anhalita-en na. ¹⁶ Hay kailangan moyon gaw-en ay manlengè mahampat nin habayti ya anhalita-en ko komoyo biha moyo honolen.”

¹⁷ Hapa-eg, hin nog-alih hi Apo Hisos do ha tawtawo ta nilomo-ob ya ha bali ay pinastang ya nin aw-alagad na no anyay labay totolen nin hatoy hinalità nay alimbawà ya tongkol ha ampakapakasalahan. ¹⁸ Hinalità konla ni Apo Hisos, “Warì kateng hikawo,” wana, “ay ahè ampakaintindi? Hay pamamangan ya inhobò nin tawo ay alwan habaytoy ampakapakasalahan kona,

¹⁹ ta hay inhobò na ay ahè ampipahok ha nakem na no alwan ampagdiritso ha tiyan na, biha mipalwa nin ma-alih kona.” (Hay labay totolen nin habayti ya hinalità ni Apo Hisos ay an-ipayag nan kanen ya maski anyay pamamangan.)

²⁰ Hinalità et ni Apo Hisos, “Hay ampakapakasalanan ha tawo,” wana, “ay hatoy ampangibat ha nakem na, ²¹ ta ha nakem ampangibat ya kala-etan ihip, pamaki-ahawa ha maski hino, panakaw, pamatin tawo, pamabayi boy pamakilalaki, ²² panibà, panggawà nin kala-etan, pana-ol, panggawà nin ka-alayan, inggit, panggawà ikahirà nin kanayon, pagmalhay, boy katorpiyan. ²³ Kaganawan habayti ya mala-et ya gawgawà ya ampakapakasalanan nin tawo ay ampangibat ha nakem na.”

Hay babayi ya alwan Hodiyo ya tinompelkoni Apo Hisos

(Matiyo 15:21-28)

²⁴ Hapa-eg hi Apo Hisos ay nog-alih ta nako ya ha mihay dogal ya marani ha banowan Tiro boy banowan Sidon. Hiya ay nakihandà ha mihay bali bayro. Agna dayi labay nin hay tawtawo bayro ay makatandà nin anti ya bayro, piro natanda-an simpri. ²⁵ Bayro ay ma-in mihay babayi ya ma-in anak ya dalagita ya pinahokan nin mala-et ya ispirito. Hin nalengè nin hatoy babayi ya anti bayro hi Apo Hisos ay nako yan nanlokob ha danin bitih ni Apo Hisos. ²⁶ Naki-i-ingalo ya koni Apo Hisos nin pakahampaten baytoy anak nay pinahokan nin dimonyo. Habaytoy babayi ay alwan Hodiyo boy

hiya ay in-anak ha dogal ya an-ingaten Pinisya ya sakop nin probinsyan Sirya.

²⁷ Hapa-eg, ombayri ya alimbawà ya hinalità kona ni Apo Hisos, “Hay pamamangan,” wana, “ya para ha aw-anak ay dapat ipakan konla. Ahè kowen nin itapon ha aw-aho.”

²⁸ Ombayri itaman ya intobay nin hatoy babayi, “Peteg bayto, Pangino-on,” wana, “piro hay aw-aho ay ampangan nin mawmomo ya angkatata nin aw-anak ha hilong nin lamisa.”

²⁹ Hinalità kona ni Apo Hisos, “Banà bahen ha hinalità mo,” wana, “ay morong kayna ta hay dimonyo ay nog-alih ana ha anak mo.”

³⁰ Hin ni-abot baytoy babayi do ha bali na ay nakit nay anak nay naka-irà boy hay dimonyo ay ayin ana kona.

Hay tawoy teek boy ahè makapag-ilgo nin mahampat

³¹ Hapa-eg hin nog-alih hi Apo Hisos bayro ha dogal ya sakop nin banowan Tiro ay nagdaan ya ha banowan Sidon boy ha probinsyan Dikapolis biha ya nako ha ambay Dagat nin Galiliya.

³² Bayro ay ma-in ongnoy tawoy nantan koni Apo Hisos nin mihay lalaki ya teek boy alwan malinaw ya pag-ilgo. Impaki-i-ingalo la koni Apo Hisos ya pababowan nan gamet na baytoy tawo ya ma-in dipirinsya emen homampat.

³³ Habaytoy lalaki ay impa-alilih ni Apo Hisos do ha kalak-an tawo biha na impahok ya tamorò na ha tolih nin hatoy tawo. Nilawayan na et ya tamorò na biha na in-aptoh ha dilà nin hatoy tawo. ³⁴ Hapa-eg, naninglà hi Apo Hisos boy

nanginanawa nin malawig, biha na hinalità do ha lalaki, “Ipata.” Hay labay totolen nin “ipata” ay “Makalengè ka!”³⁵ Antimano, hatoy lalaki ay nakalengè ana boy na-alih ya dipirinsya nin dilà na. Kayà malinaw anay pag-ilgo na.

³⁶ Hapa-eg, hinalità ni Apo Hisos do ha tawtawo ya agla ibabalità ha maski hino baytoy nakit lay pangyayari. Piro mintras binawalan na hila ay lalò layna ingat imbabalità baytoy nakit la. ³⁷ Kaganawan hatoy nakalengè ay nipag-ispanta boy hinalità la, ya wanla, “Anyaynay hampat nin kaganawan anggaw-en na! Angka-gawà nan makalengè ya teek boy angkapa-ilgo nay ahè ampakapahalità!”

8

Manga-apat ya libo katawo ya pinakan ni Apo Hisos

(Matiyo 15:32-39)

¹ Hin nalabah ya ongnoy allo ay malakè ya tawoy nakitipon oman koni Apo Hisos. Hin ayin hilaynan ma-ekan ay iningat ni Apo Hisos ya aw-alagad na ta hinalità na konla, ya wana, ² “Angka-ingalowan ko bayti ya kalak-an tawo ta tatloy allo layna bayri kontamo boy ayin hilaynan ma-ekan hapa-eg. ³ No pa-orongen ko hila nin mabitil ay ma-olaw hila ha daan, ta hay kanayon konla ay marayò ya orongen.”

⁴ Tinombay baytoy aw-alagad na, ya wanla, “Habayti ay powiray dogal. Ayri tamo mangwan pamamangan ya magkasya nin ipakan bayri ha kalak-an tawo?”

⁵ Pinastang hila ni Apo Hisos, “Ongnoy tinapay ya ma-in komoyo?” wana.

“Pito,” wanla.

⁶ Hapa-eg hatoy kalak-an tawo ay minandawan ni Apo Hisos nin miknò ha lotà. Hin naka-iknò hilayna, hatoy pitoy tinapay ay kinwa ni Apo Hisos ta pinasalamatan na ha Diyos biha na binibi-hil. Habayto ay inggawà na ha aw-alagad na nin ipatpel ha tawtawo. Ginawà itaman bayto nin aw-alagad. ⁷ Ma-in hila simprin ongnoy ikan ya mangayamò. Pinasalamatan bayto ni Apo Hisos biha na immanda ha aw-alagad na ya ipatpel bayto ha tawtawo. ⁸ Hatoy tawtawoy nipampangan ay nikabhoy boy nakatipon et ya aw-alagad nin natilà ya bawbi-hil ya nakapnò et nin pitoy bakol. ⁹ Hay nipampangan ay manga-apat ya libo katawo. Hin pina-orong ana ni Apo Hisos baytoy tawtawo, ¹⁰ hiya boy aw-alagad na ay hinomakay ha bangkà nin nagpalako ha dogal ya an-ingaten Dalmanota.

*Hay tawtawo ay ampamagawà koni Apo Hisosnin papag-ispantawan
(Matiyo 16:1-4)*

¹¹ Hapa-eg hin ni-abot hilayna, hay Paw-parisiyo ay nako bayro nin mandiskosyon koni Apo Hisos. Ampagaw-en la ya nin papag-ispantawan ya mamapteg nin hiya ay inhogò nin Diyos. Ombayroy an-ipagawà la kona ta anhoboken la ya. ¹² Banà bayro, hi Apo Hisos ay nanginganawan malawig biha na hinalità konla, ya wana, “Antà hay tawtawo hapa-eg pana-on ay

ampamagawà nin papag-ispantawan? Anhalita-en ko komoyoy kaptegan: agkatawo pakitan nin papag-ispantawan.” ¹³ Hapa-eg hi Apo Hisos kateng aw-alagad na ay nog-alih bayro ha tawtawo. Hinomakay hilan oman ha bangkà ta nilomipay hila.

Pag-atapan ya tawtorò nin Pawparisiyoboy ni Arì Hirodis
(Matiyo 16:5-12)

¹⁴ Naliwawan nin aw-alagad ni Apo Hisos nin magbawon tinapay. Hay tinapay ya anti ha bangkà la ay mimiha. ¹⁵ Hapa-eg, hinalità konla ni Apo Hisos, ya wana, “Pag-atapan moyo ya pampalbag nin Pawparisiyo boy ni Arì Hirodis.”

¹⁶ Ha ombayroy hinalità ni Apo Hisos ay andap nin aw-alagad no talagan pampalbag tinapay ya labay totonen ni Apo Hisos. Kayà ni-i-ilgo hila, ya wanla, “Hinalità na bayto ta agtamo nagbawon tinapay.”

¹⁷ Piro tandà ni Apo Hisos no anyay ampi-ilgowan nin aw-alagad na; kayà pinastang na hila, ya wana, “Antà ampididiskosyonan moyo ya agmoyo pantan tinapay? Warì ayin kawon pangngintindi? Warì talagan matyà anay nakem moyo? ¹⁸ Ma-in kawon mata; warì agkawo ampakakit? Ma-in kawon tolih; warì agkawo ampakalengè? Naliwawan moyoyna nayì ¹⁹ hin binibi-hil ko baytoy limay tinapay ya impakan ko ha liman libo katawo? Ongnoy bakol ya napnò nin natipon moyoy tilà ya bawbi-hil?”

“Labinloway bakol,” wanla.

20 Hinalità et ni Apo Hisos, ya wana, “Hin binibi-hil ko bayto ya pitoy tinapay ya impakan ko ha apat ya libo katawo, ongnoy bakol ya napnò nin natipon moyoy tilà ya bawbi-hil?”

“Pitoy bakol,” wanla.

21 Hinalità ni Apo Hisos, “Agmoyo et nayì angka-intindiyan?”

Pinakahampat ni Apo Hisos ya tawoy bowag

22 Hapa-eg hili Apo Hisos ay nilomateng ha banowan Bitsayda. Bayro ay ma-in mihay lalaki ya bowag ya gintan koni Apo Hisos. An-ipaki-ingalo la koni Apo Hisos ya aptohen na baytoy bowag emen makakit. 23 Hapa-eg hatoy bowag ay inakay ni Apo Hisos nin inlikol ha banowa. Nandolà hi Apo Hisos ta habaytoy dolà ay inggawà na ha mata nin hatoy bowag biha na ya pinastang, ya wana, “Ampakakit kayna nayì?”

24 Hin nanegteg ya ay hinalità na, ya wana, “Ampakakit akoyna nin tawtawo ya emen pawpo-on kayo piro ampowako.”

25 Inapton oman ni Apo Hisos ya mata nin hatoy bowag. Hapa-eg, malinaw anay tegteg na ta angkakit naynay kaganawan. 26 Pina-orong ya ni Apo Hisos boy imbibilin na kona, ya wana, “Agkayna magbira ha banowa.”

Hay indiklara ni Pidro ya tongkol koni Apo Hisos

(Matiyo 16:13-20; Lokas 9:18-21)

27 Hapa-eg hi Apo Hisos kateng aw-alagad na ay nagpalako ha bawbaryo ya mamalibot banowan Sisarya Pilipo. Peleg la ha daan, hi Apo Hisos ay nagpastang ha aw-alagad na, ya wana,

“Anyay anhalita-en nin tawtawo? An-hipen la wari no hino ko?”

²⁸ Tinombay hila kona, “Hay kanayon,” wana, “ay ampaghalià nin hika ay hi Howan Mamiminyag. Hay kanayon ay ampaghalià nin hika ay hi propita Ilyas. Hay kanayon itaman ay ampaghalià nin hika ay miha ha pawpropita.”

²⁹ Pinastang na hila, “Hapa hikawo,” wana, “an-hipen moyo nayi no hino ko?”

Tinombay hi Pidro, “Hika,” wana, “hi Kristo ya impangakò nin Diyos.” ³⁰ Hapa-eg, hinalità konla ni Apo Hisos ya habayto ay agla ibabalità ha maski hino.

Hinalità ni Apo Hisos ya tongkol ha kamatian na
(*Matiyo 16:21-23; Lokas 9:21-22*)

³¹ Hapa-eg, inompisawan ni Apo Hisos nin in-torò ha aw-alagad na ya hiya ya an-ingaten Anak nin Tawo ay ka-ilangan magdanas nin masyadoy kadya-dya-an, boy ahè tanggapen nin mawmato-ay mangama-in katongkolan, pawpo-on nin paw-pari, boy mawmangitorò nin kawkapanogo-an. Hinalità et konla ni Apo Hisos ya hiya ay patyen, piro lomateng ya ikatlon allo ay mabiyay yan oman. ³² Hay mangyari kona ay impakapapalinaw na ha aw-alagad na. Banà bayro ha hinalità ni Apo Hisos ay impa-alilih ya ni Pidro ta hinaad na ya. ³³ Hapa-eg, inarap ni Apo Hisos ya aw-alagad na biha na pinagtotoalan hi Pidro, ya wana, “Pakarayò ka kongko, Satanas! Hay ka-hipan mo ay ka-hipan nin tawo, alwan ka-hipan ya nangibat ha Diyos.”

*Hay dapat gaw-en nin hinoman ya labay mak-
ilamo koni Apo Hisos*

(Matiyo 16:24-28; Lokas 9:23-27)

³⁴ Hapa-eg, iningat ni Apo Hisos ya kalak-an tawo kateng aw-alagad na ta hinalità na konla, “Hinoman ya labay makilamo kongko,” wana, “ay agna honolen ya sarili nan kalabayan, no alwan te-eHEN nay kadya-dya-an nin bilang ampamatay koroh nin magpalako ha kamatyan na ta makilamo ya kongko. ³⁵ Hinoman ya tawoy ampag-atap nin ahè mati ay mati et bongat, piro hinoman ya tawoy mati nin banà kongko boy banà ha Mahampat ya Balità ay malibri ta ma-in yan biyay ya ayin anggawan. ³⁶ Warì ma-in mapakinabang ya tawoy makapag-ikon nin kaganawan kayamanan bayri ha babon lotà no hay kalolowa na ay mipalako ha impirno? ³⁷ No anti yayna ha impirno, ma-in ya warì ma-ipambah nin sarili na emen ya magkama-in biyay ya ayin anggawan? ³⁸ Hinoman ya ampagikareng-ey kongko boy ha hawhalità ko hapa-eg ha panaon nin malakè ya tawoy mangala-et boy ahè ampagigalang nin Diyos, hiko ya an-ingaten Anak nin Tawo ay mangikareng-ey itaman kona pagbira ko bayri nin kalamo ko ya aw-anghil nin Diyos. Pagbira ko bayri ay ma-in akon kagandawan ya ahè makwan ihipen ya bilang kagandawan nin Tatay koy Diyos.”

9

¹ Hapa-eg, insigi ni Apo Hisos ya paghalità na, ya wana, “Anhalita-en ko komoyo ya kaptegan, ma-in ongno bayri komoyo ya ahè mati anggan

agla makit ya kapangyariyan nin pamomo-on nin Diyos.”

Na-oman ya itsora ni Apo Hisos (Matiyo 17:1-8; Lokas 9:28-36)

² Nalabah ya anem ya allo, hi Pidro, hi Santiyago, boy hi Howan ay gintan ni Apo Hisos ha tag-ay bakil. Hilahilan bongat ya anti bayro. Hapa-eg, nakit la ya hay itsora ni Apo Hisos ay na-oman. ³ Hay dolo na ay pagkapopoti ya ampangilimkilim. Ha kapoti-an ay ayin mapangiparisan bayri ha babon lotà. ⁴ Hapa-eg, nakit nin hatoy tatloy alagad hi Ilyas ya propita hin hato kateng hi Moysis ya ampaki-ilgo koni Apo Hisos. ⁵ Hinalità ni Pidro koni Apo Hisos, “Apo,” wana, “mahampat ya anti tamo bayri. Manggawà kayi nin tatloy pa-ihilongan, hay miha ay para komo, hay miha ay para koni Moysis, boy hay miha ay para koni Ilyas.” ⁶ Ha kalimowan la ay ayin ha nakem ni Pidro ya anhahalita-en na.

⁷ Hapa-eg hilay kaganawan ay na-ameyan nin leem boy ma-in hilan nalengè ya bosis bayro ha leem ya ombayri ya hinalità: “Habayti ya mimihay Anak ko ya pinakalabilabi ko; hiya ya honolen moyo!” ⁸ Antimano, hatoy tatloy alagad ay nanlek ha mamalibot la, piro ayin hilan nakit ya kanayon no alwan hi Apo Hisos tana.

Hay pastang ya tongkol koni propita Ilyas (Matiyo 17:9-18)

⁹ Peleg anlomohan hili Apo Hisos ha bakil ay binibilinan na baytoy tatloy alagad na ya hatoy nakit la ay agla ibabalità ha maski hino anggan

hiya ya an-ingaten Anak nin Tawo ay mati biha mabiyay oman. ¹⁰ Hinonol la baytoy bibilin konla ni Apo Hisos, piro ampi-i-ilgowan la no anyay labay toloen nin hatoy hinalità na ya tongkol ha pangabiyay oman. ¹¹ Hapa-eg, pinas-tang nin hatoy tatloy alagad hi Apo Hisos, ya wanla, “Antà nin anhalita-en nin mawmangitorò nin kawkapanogo-an ya hay ma-onan lomateng ay hi Ilyas ya propita hin hato?”

¹² Tinombay konla hi Apo Hisos, “Peteg,” wana, “nin ma-in pon lomateng ya emen koni Ilyas ta ihandà nay kaganawan bagay. Piro nakaholat itaman ya hinalità nin Diyos ya tongkol kongko ya hiko ya an-ingaten Anak nin Tawo ay mag-danas nin masyadoy kawkadya-dya-an boy agla tanggapan. ¹³ Ombayro man ay anhalita-en ko komoyo ya hatoy tawo ya emen koni Ilyas ay nakalateng ana. Ginawà lay balang labay lan gaw-en kona bilang ombayro ha impaholat nin Diyos ya labay lan gaw-en koni Ilyas.”

*Pinakahampat ni Apo Hisos ya anak ya lalaki
ya pinahokan nin mala-et ya ispirito
(Matiyo 17:14-21; Lokas 9:37-43a)*

¹⁴ Hin anlomateng hi Apo Hisos kateng hatoy tatloy alagad na do ha kama-inan nin hatoy kanayon ya aw-alagad ay nakit lay aw-alagad na ya napalibotan nin tawtawo, boy ma-in ongnoy mawmangitorò nin kawkapanogo-an ya ampandiskosyon bayro ha aw-alagad. ¹⁵ Hin nakit nin tawtawo ya anlomateng hi Apo Hisos ay nag-ispanta hila. Habaytoy tawtawo ay nipampowayon hinomakbat nin nangilaw

koni Apo Hisos. ¹⁶ Pinastang ni Apo Hisos baytoy aw-alagad na, “Anyà,” wana, “ya ampakidiskosyonan moyo bahen ha mawmangitorò nin kawkapanogo-an?”

¹⁷ Mihay lalaki ya anti bayro ha kalak-an tawo ay tinombay, ya wana, “Apo, hay anak koy lalaki ay gintan ko bayri ta agya makapag-ilgo, gawà nin mala-et ya ispirito ya pinomahok kona.

¹⁸ Maski ayri ya sompongan ay angkatomba ya, ampagbola-bolà ya bebey na, ampanyeget ya, boy ampamakdey. Impaki-ilgo ko ha aw-alagad mo ya pa-alihen la baytoy pinomahok kona, piro agla kayan pa-alihen.”

¹⁹ Hapa-eg, hinalità ni Apo Hisos, “Hikawo ya tawtawo hapa-eg,” wana, “talagan ayin kawon katetpel ha Diyos. Anggan makano ko dapat manatili nin kalamo moyo? Anggan makano katawo pagte-ehan? Gitan bayri kongko ba-in ya anak.” ²⁰ Hapa-eg hatoy anak ay gintan la koni Apo Hisos.

Hin nakit hi Apo Hisos nin hatoy mala-et ya ispirito pinomahok ha anak ay pinahwag na baytoy anak. Hapa-eg hatoy anak ay natomba ha lotà biha nipatolidtolid boy nagbola-bolà ya bebey na. ²¹ Pinastang ni Apo Hisos ya tatay nin hatoy anak, “Nakano et,” wana, “nag-ompisa bayti ya ansomompong kona?”

Tinombay ya tatay nin hatoy anak, “Pa-ibat et,” wana, “hin mayamò ya. ²² Ha kagagaw-an nin mala-et ya ispirito ay mabetbet yan mihapog ha apoy boy mipadlep ha lanom emen ya mati. Piro no ma-in kan magawà ay ingalowan mo kayi boy tambayan.”

23 Tinombay hi Apo Hisos, ya wana, “Anyay labay mon totolen ha hinalità mo no ma-in akon magawà? Kaganawan bagay ay mangyari no hay tawo ay ma-in pantotompel ha Diyos.”

24 Hapa-eg, nambo-angaw ya tatay nin hatoy anak, ya wana, “Ma-in akon pantotompel, piro alwan sapat. Pahanan moy pantotompel ko komo.”

25 Hin nakit ni Apo Hisos ya malakè et ya tawoy anlomateng bayro ay minandawan na bayto ya mala-et ya ispirito ya anti do ha anak, “Hika ya mala-et ya ispirito ya ampakateek boy ampakamemel nin tawo, mog-alih ka bahen ha anak boy agkayna pomahok konan oman.”

26 Hapa-eg hatoy anak ay pina-angaw nin hatoy mala-et ya ispirito boy pinahwag nan pinake-hegkeheg biha ya nog-alih do ha anak. Hapa-eg, nakit nin tawtawo ya hatoy anak ay emen anan bangkay. Kayà anhalita-en la nin hiya ay natina. 27 Piro inoligtanan ni Apo Hisos ya gamet nin hatoy anak ta inibangon na ya. Kayà nireng baytoy anak.

28 Hapa-eg, nilomo-ob hili Apo Hisos ha bali. Hin hilahila tana nin aw-alagad na ay pinastang la ya, ya wanla, “Antà agnawen mapa-alih baytoy mala-et ya ispirito?”

29 Tinombay hi Apo Hisos, ya wana, “Habaytoy ombayroy mala-et ya ispirito ay ahè mapa-alih no ahè ipanalangin nin matibolos ya nakem ha Diyos.”

Hinalità oman ni Apo Hisos ya tongkol ha kamatayan na

(Matiyo 17:22-23; Lokas 9:43-45)

³⁰ Hapa-eg, nanigè hili Apo Hisos nin nog-alih bayro ta nagdaan hila ha probinsyan Galiliya. Ahè labay ni Apo Hisos nin matanda-an nin tawtawo no ayri ya ³¹ ta antoro-an nay aw-alagad na. Hinalità na konla, “Hiko,” wana, “ya an-ingaten Anak nin Tawo ay igwà ha tawta-woy mangama-in katongkolan ya mangipapati kongko. Piro pangati ko, ha ikatlon allo ay mabiyay akon oman.” ³² Habaytoy hinalità ni Apo Hisos ay ahè na-intindiyan nin hatoy aw-alagad, piro angkalimo hilan magpastang kona no anyay labay tolole nin habayto.

Tinoro-an ni Apo Hisos ya aw-alagad na

(Matiyo 18:1-5; Lokas 9:46-48)

³³ Hapa-eg hili Apo Hisos ay nilomateng ha banowan Kapirnewom. Hin anti hilayna ha lo-ob bali ay pinastang nay aw-alagad na, ya wana, “Anyay ampidadiskosyonan moyo nangun ha daan?” ³⁴ Piro aghila tinombay ta angkareng-ey hila, ta hay ampidadiskosyonan la ay no hino konlan aw-alagad ya ampaka-igit.

³⁵ Hapa-eg, niknò hi Apo Hisos ta iningat nan pakarani kona baytoy labinloway alagad na. Hinalità na konla, “Hinoman komoyo,” wana, “ya labay maka-igit ha kanayon ay ka-ilangan yan magmaka-aypà nin magsirbi ha kaganawan tawo.” ³⁶ Hapa-eg hi Apo Hisos ay nangwa nin mayamò ya anak ta pina-ireng na ha arapan nin aw-alagad na. Hinapwat na baytoy anak biha

na hinalità konla, ³⁷ “Hinoman ya mananggap boy mangasiwà nin ombayri ya anak ha ngalan ko ay hikoy antanggapen na; boy hinoman ya ampananggap kongko ay alwan bongat hikoy antanggapen na no alwan antanggapen na et ya nangihogò kongko.”

*Hay alwan kontra kontamo ay kakampi tamo
(Lokas 9:49-50)*

³⁸ Hapa-eg, hinalità ni Howan koni Apo Hisos, “Apo,” wana, “ma-in kayin nakit ya lalaki ya ha ngalan mo ay ampama-alih yan dawdimonyo ya pinomahok ha tawo. Binawalan nawen ya ta alwa tamo yan kagropo.”

³⁹ Piro hinalità kona ni Apo Hisos, “Agmoyo ya bawalan,” wana, “ta no ma-in nin ampanggawà nin kapapa-ispantay gawà ha ngalan ko ay agya bastabasta maghalità nin kontra kongko; ⁴⁰ ta hinoman ya tawoy alwan kontra kontamo ay kakampi tamo. ⁴¹ Anhalita-en ko komoyoy kaptegan: hinoman ya mambin inomen ya lanom komoyo ha ngalan ko banà ta hikawo ay ikon ni Kristo ya ayin kanayon no alwan hiko ay ma-in matanggap ya primyo ya igwà kona nin Diyos.”

*Atapan ya bawbagay ya makab-in kasalanan
(Matiyo 18:6-9; Lokas 17:1-2)*

⁴² Hapa-eg, wana et ni Apo Hisos ha aw-alagad na, “Hinoman,” wana, “ya manggawà nin bara-nan ya pangibatan nin hay mihay anak ya antospel kongko ay makapagkasalanan, mahampat et ya hay le-ey na ay taklan nin malhay ya gigilingan ya bato biha ya itapon ha dagat. ⁴³ No hay kagmang gamet mo ay

ampakahirà nin pantotompel mo kongko ay potohen mo. Mahampat et ya mimihay gamet mo no hika ay magkama-in biyay ya ayin anggawan, kisa komplitoy gamet mo no hika ay itapon ha impirno ya apoy ya ahè angkaparè. ⁴⁴ Bayro ay ma-in aw-owel ya ahè angkati ya ampangnà laman nin tawo, boy hay apoy bayro ay ahè angkaparè.

⁴⁵ “No hay kagmang bitih mo ay ampakahirà nin pantotompel mo kongko ay potohen mo. Mahampat et ya mimihay bitih mo no hika ay magkama-in nin biyay ya ayin anggawan kisa komplitoy bitih mo no hika ay itapon ha impirno.

⁴⁶ Bayro ay ma-in aw-owel ya ahè angkati ya ampangnà laman nin tawo, boy hay apoy bayro ay ahè angkaparè.

⁴⁷ “No hay kagmang mata mo ay ampakahirà nin pantotompel mo kongko ay alihen mo. Mas mahampat et ya mimihay mata mo no hika ay mipalako ha dogal ya ampag-ari-an nin Diyos kisa komplitoy mata mo no hika ay itapon ha impirno. ⁴⁸ Bayro ay ma-in aw-owel ya ahè angkati ya ampangnà laman nin tawo boy hay apoy bayro ay ahè angkaparè.

⁴⁹ “Apoy ya kowinta an-i-ahin ha balang tawoy antompel kongko ya hay labay tolole ay paranasen hila nin masyadoy kadya-dya-an emen tomibay ya pantotompel la kongko. ⁵⁰ Malagà ya ahin ta pampalahap nin pamamangan. No na-lihan anan alat ya ahin, pangno mo mapalalat et nin oman? Dapat mag-in kawon emen ahin ya ampakapalahap emen ma-in katinekan ya pamilalamo moyo.”

10

*Hay torò ni Apo Hisos ya tongkolha pamihiyay nin mita-ahawa
(Matiyo 19:1-12; Lokas 16:18)*

¹ Hi Apo Hisos ay nog-alih ha probinsyan Galiliya, ta nako ya ha probinsyan Hodiya. Hapag, nilomipay ya ha balah nin Hordan. Hin ni-abot ya ha kagmang ay malakè ya tawoy nakitipon kona. Banà ta naka-ogali-an nay manorò ay ombayroy ginawà na.

² Bayro ay ma-in ongnoy Parisiyo ya napakarani koni Apo Hisos. Labay la yan hagpen ha pag-i-ilgo na; kayà nagpastang hila kona nin ombayri: “Ha kawkapanogo-an nayì ay ampayagan ya lalaki nin mangihiyay nin ahawa na?”

³ Pastang itaman ya intobay konla ni Apo Hisos, ya wana, “Anyay immanda komoyo ni Moysis ya tongkol ha pangihiyay nin ahawa?”

⁴ “Hay lalaki,” wanla, “ay pinayagan ni Moysis nin mangihiyay ahawa, piro biha na ihiyay ya ahawa na ay manggawà ya pon nin kaholatan.”

⁵ Hinalità konla ni Apo Hisos, “Hay bara-nan,” wana, “nin panolat ni Moysis nin habayti ya kapanogo-an ay banà ha katya-an nin nakem moyo. ⁶ Piro hin ka-ona-onawan pana-on, hin pinalsa nin Diyos ya kaganawan ay namalsa yan lalaki boy babayi; ⁷ boy hinalità na, ya wana, ‘Hay lalaki ay makihiyay ha mawmato-antawo na ta makilamo ya ha ahawa na, ⁸ boy hilay lowa ay mag-in mimiha.’ Ha ombayro,” wana et ni Apo Hisos, “hila ay alwaynan lowa no alwan

mimihayna. ⁹ Kayà hay pinilamo nin Diyos ay ahè pihiyayen nin tawo.”

¹⁰ Hin anti ana ha bali hili Apo Hisos, hay aw-alagad na ay nagpastang et kona nin tongkol ha pamihiyay nin mita-ahawa. ¹¹ Hinalità na konla, “Hinoman ya lalaki,” wana, “ya mangihiyay nin ahawa ta makikahal ha kanayon ya babayi ay ampagkasalanan ya ha ahawa na ta ampamabayi ya. ¹² Ombayro itaman, hinoman ya babayi ya makihiyay ha ahawa ta makikahal ha kanayon ya lalaki ay ampagkasalanan ya ha ahawa na ta ampakilalaki ya.”

*Binindisyonan ni Apo Hisos ya aw-anak
(Matiyo 19:13-15; Lokas 18:15-17)*

¹³ Hapa-eg, ma-in tawtawoy nipantan nin mangayamò ya aw-anak ta ipa-aptoh la koni Apo Hisos emen mabindisyonan, piro anha-aren nin aw-alagad. ¹⁴ Hin nakit ni Apo Hisos baytoy aw-anak ya anha-aren nin aw-alagad nin pakarani kona ay pinamahangan nay aw-alagad na, ya wana konla, “Hay aw-anak ay agmoyo ha-aren no alwan pa-olayan moyo hilan pakarani kongko, ta hay pamomo-on nin Diyos ay anti ha tawtawoy ma-in pamahimalà kona nin bilang ombayri ha pamahimalà nin habayti ya mangayamò ya aw-anak. ¹⁵ Anhalita-en ko komoyoy kaptegan: hinoman ya ahè ampananggap nin pamomo-on nin Diyos nin bilang ha mayamò ya anak ay ahè mapalamo ha tawtawoy ampagari-an nin Diyos.” ¹⁶ Hapa-eg, inampon ni Apo Hisos nin mihamiha baytoy aw-anak ta inaptoh na hilan binindisyonan.

*Hay tongkol ha mihay lalaki ya mayaman
(Matiyo 19:16-30; Lokas 18:18-30)*

¹⁷ Hin ampanigè ana hili Apo Hisos ay ma-in lalaki ya nowayon nakon nanalimokod ha arapan ni Apo Hisos ta nagpastang, ya wana, “Mahampat ya mangangaral, anyay dapat kon gaw-en emen ako magkama-in nin biyay ya ayin anggawan?”

¹⁸ Tinombay kona hi Apo Hisos, ya wana, “Antà an-ingaten mo kon mahampat? Ayin kanayon ya mahampat no alwan Diyos. ¹⁹ Tandà moy pawpanogò nin Diyos: ‘Agka mamatin tawo; agka makilalaki o mamabayi; agka manakaw; agka manistigos nin ayin kaptegan; agka mananol; boy igalang moy tatay mo boy nanay mo.’ ”

²⁰ Hatoy lalaki ay tinombay koni Apo Hisos, ya wana, “Mangangaral, kaganawan nin habayti ay anhonolen koyna pa-ibat hin anak ako et.”

²¹ Hapa-eg, tinegteg ni Apo Hisos baytoy lalaki ta nilabi na ya boy hinalità na kona, ya wana, “Ma-in et mihay bagay ya ka-ilangan mon gaw-en. Morong ka ta ilakò moy kaganawan kamama-in mo, ta hay napaglako-an ay igwà mo ha mawmanga-irap emen ka magkama-in nin kayamanan ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. Pangayari mon gaw-en bayto ay magbira ka bayri ta makilamo ka kongko.” ²² Hin nalengè nin hatoy lalaki baytoy hinalità ni Apo Hisos ay inomahem ya lopa na. Malelè yay norong ta hay kamama-in na ay pagkalalakè.

²³ Hapa-eg hi Apo Hisos ay nanegteg ha malibot na biha na hinalità ha aw-alagad na,

“Hay tawoy mayaman,” wana, “ay ma-irap mapalamo ha tawtawoy ampag-ari-an nin Diyos.”

²⁴ Habaytoy hinalità ni Apo Hisos ay pinag-ispantawan nin aw-alagad na. Hapa-eg, hinalità nan oman konla, “Aw-anak,” wana, “hay tawo ay talagan ma-irap mapalamo ha tawtawoy ampag-ari-an nin Diyos. ²⁵ Mas maparah et ha mihay kamel ya magdaan ha lobot nin karayem, kisa ha mihay mayaman ya mapalamo ha tawtawoy ampag-ari-an nin Diyos.”

²⁶ Hay aw-alagad ni Apo Hisos ay masyadon nag-ispanta do ha hinalità na; kayà nagpastang hila, ya wanla, “No ombayro, hinoman awod ya malibri?”

²⁷ Tinegteg hila ni Apo Hisos boy wana konla, “Ahè ma-ilibri nin tawo ya sarili na, no alwan Diyos ya mangilibri kona, ta kaganawan bagay ay ma-ari pangyariyen nin Diyos.”

²⁸ Hapa-eg, hinalità ni Pidro koni Apo Hisos, ya wana, “Imbalag nawen ya kaganawan ta nakilamo kayi komo.”

²⁹ Hinalità konla ni Apo Hisos, ya wana, “Anhalita-en ko komoyo ya kaptegan: hinoman ya mangibalag nin pamamali na, o pawpatel na, o mawmato-antawo na, o aw-anak na, o lotà na nin banà kongko boy banà ha pangiaral na nin Mahampat ya Balità ³⁰ ay matanggap nan kamagatoy bisis ha pana-on ya kasalokoyan. Magkama-in ya nin bawbali, pawpatel, nawnanay, aw-anak, boy lawlotà maski ampagdanas ya nin kawkadya-dya-an. Lano ha biyay ya miha ay agya matin oman ta ma-in yan biyay ya ayin anggawan. ³¹ Malakè ya ampagmalhay

hapa-eg, piro lano ay mag-in hilan pinaka-oltimo ha tawtawoy ampag-ari-an nin Diyos. Malakè itaman ya ampagma-aypà hapa-eg, piro lano ay mag-in hilan matag-ay ha tawtawoy ampag-ari-an nin Diyos.”

Ikatlon bisis nin hinalità ni Apo Hisosya tongkol ha kamatyan na
(Matiyo 20:17-19; Lokas 18:31-34)

³² Hapa-eg hili Apo Hisos ay anti ha daan nin magpalako ha siyodad nin Hirosalim. Ha pamowako la ay angka-ona hi Apo Hisos. Hay aw-alagad na ay nipag-ispanta boy nikalimo baytoy kanayon ya tawtawoy ampipampakihono kona, ta tandà la ya ha Hirosalim ay ma-in tawtawoy ampipag-inakit koni Apo Hisos. Hapa-eg hatoy labinloway alagad ni Apo Hisos ay impaalilih na do ha tawtawo ta hinalità na konla ya mangyari kona. ³³ “Ampagpalako tamo,” wana, “ha Hirosalim. Bayro, hiko ya an-ingaten Anak nin Tawo ay igwà ha pawpo-on nin pawpari boy ha mawmangitorò nin kawkapanogo-an. Sintinsyawan la ko nin patyen boy igwà ha alwan Hawhodiyo. ³⁴ Hiko ay pagsistiyan nin hatoy alwan Hawhodiyo, dol-an la ko, barogen, biha la ko patyen, boy lomateng ya ikatlon allo ay mabiyay akon oman.”

Hay an-awoken ni Santiyago boy Howan
(Matiyo 20:20-23)

³⁵ Hapa-eg hay aw-anak ni Sibidiyo ya hi Santiyago boy hi Howan ay napakarani koni Apo Hisos ta hinalità la kona, “Apo,” wanla, “ma-in kayi dayi nin awoken komo.”

³⁶ “Anyay labay moyon awoken kongko?” wani Apo Hisos.

³⁷ Tinombay hila kona, ya wanla, “Awoken nawen dayi ya pamiknò mo lano ha trono do ha ampag-ari-an mo ay payagan mo kayin miknò ha dani mo, miha ha bandan wanan mo boy miha ha bandan oki mo.”

³⁸ Tinombay konla hi Apo Hisos, “Agmoyo,” wana, “angka-intindiyan ya an-awoken moyo. Makat-eh kawo warì ha kadya-dya-an ya te-eheh ko? Mat-eh moyo warì ya kawka-irapan ya danasen ko?”

³⁹ “Awò,” wanla, “kaya nawen.”

Hapa-eg, hinalità konla ni Apo Hisos, ya wana, “Talagan peteg nin te-eheh moyoy kadya-dya-an ya te-eheh ko boy danasen moyoy ka-irapan ya danasen ko. ⁴⁰ Ombayro man ay alwan hikoy magdisisyon no hinoy miknò ha bandan wanan ko boy ha bandan oki ko. Habaytoy ikno-an ay para ha tawtawoy hinanda-an nin Diyos.”

*Towaren tamo ya pagsisirbi ni Apo Hisos
(Matiyo 20:24-28)*

⁴¹ Hatoy mapò ya alagad ay namahang hin natanda-an la baytoy an-awoken ni Santiyago boy Howan koni Apo Hisos. ⁴² Kayà iningat ni Apo Hisos nin pakarani kona ya kaganawan alagad na, ta hinalità na konla, ya wana, “Tandà moyo ya hay ampipamo-on ha alwan Hawhodiyo ay an-ipagpalangkà lay pamomo-on la, boy hay kanayon ya ma-in katongkolan ay ampamo-on nin sapilitan. ⁴³ Agmoyo gaw-en baytoy ombayro. Hinoman komoyo ya labay maka-igit

ay ka-ilangan magsirbi. ⁴⁴ Hinoman komoyo ya labay mangona ay ka-ilangan magsirbi ha kaganawan nin emen ha alilà. ⁴⁵ Hiko ya an-ingaten Anak nin Tawo ay ahè nako bayri ha babon lotà nin sirbiyan, no alwan nako ko bayri nin magsirbi, boy hay biyay ko ay igwà ko nin pambeh nin malakè ya tawo.”

Pinakahampat ni Apo Hisos ya mihay lalaki ya bowag

(Matiyo 20:29-34; Lokas 18:35-43)

⁴⁶ Hapa-eg hi Apo Hisos kateng aw-alagad na boy malakè et ya tawo ay nagdaan ha banowan Hiriko. Ha pagdaan la bayro ay ma-in mihay mamakilimoh ya bowag ya ampiknò ha pingit daan. Habayti ya bowag ay hi Bartimyo ya anak ni Timyo. ⁴⁷ Hin nalengè na ya ampagdaan bayro hi Apo Hisos ya taga Nasarit ay nambo-angaw ya, ya wana, “Apo Hisos ya alalak ni Arì Dabid, ingalowan mo ko!”

⁴⁸ Hinalità nin tawtawo kona ya agya magtelek, piro lalò yayna ingat nambo-angaw. “Alalak ni Dabid,” wana, “ingalowan mo ko!” ⁴⁹ Hin nalengè ni Apo Hisos baytoy bo-angaw ay tinonggen ya boy hinalità na, “Ingaten moyo ya,” wana.

Hapa-eg, hinalità nin hatoy tawtawo do ha bowag, “Magtowà ka,” wanla, “mireng ka ta an-ipa-ingat na ka nin mako kona.” ⁵⁰ Hapa-eg, imbol-ihan nay alimenmen na, biglà yan nireng, biha ya nako koni Apo Hisos.

⁵¹ Pinastang ya ni Apo Hisos, ya wana, “Anyay labay mon gaw-en ko komo?”

“Apo,” wana, “labay ko dayin makakit!”
⁵² Hinalità kona ni Apo Hisos, “Manigè kayna,” wana. “Banà ha katetpel mo ay hinomampat ka.” Antimano, nakakit ya boy nakilako ya koni Apo Hisos.

11

Hin hi Apo Hisos ay anlomatengha siyodad nin Hirosalim

(Matiyo 21:1-5; Lokas 19:28-35a)

¹ Hili Apo Hisos ay marani ana ha siyodad nin Hirosalim ta anlomateng hilayna ha banowan Bitpahi boy banowan Bitanya. Hapa-eg, hin anti hilayna ha bakilbakil ya an-ingaten Bakil nin Awolibo ay pina-ona ni Apo Hisos ya loway alagad na, ² ya wana, “Mako kawo bahen ha banowa ya anti ha bandan onawan tamo. Pami-abot moyo bahen ay ma-in kawon makit ya mihay oybon asno ya nakapotal ya ahè et nahahakyan. Oka-an moyo bayto ta gitan moyo bayri. ³ No ma-in mamastang komoyon ‘Antà an-oka-an moyo bayti?’ ay halita-en moyo kona ya ombayri: ‘Habayti ay ka-ilangan nin Pangino-on. Ayin bali ta tampol nan i-orong.’ ”

⁴ Hapa-eg, nanigè ana baytoy loway inhogò. Hin nakit la baytoy oybon asno ya nakapotal ha likol polta ha danin kalsara ay an-oka-an layna.

⁵ Nakit hila nin ongnoy tawo ya anti bayron naka-ireng. Kayà pinastang la hila, ya wanla, “Antà an-oka-an moyo ba-in ya asno?” ⁶ Hin intobay la baytoy hinalità konla ni Apo Hisos ay pinayagan hila nin hatoy ongnoy tawo nin gitan baytoy asno.

*Hi Apo Hisos ay hinomakay ha oybon asno
(Matiyo 21:6-11; Lokas 19:35-40; Howan 12:12-19)*

⁷ Hatoy oybon asno ay gintan nin hatoy loway alagad koni Apo Hisos. Hay aw-alimenmen la ay inhapin la ta hinomakay hi Apo Hisos. ⁸ Hapa-eg, ha kalsara ya pagdanan ni Apo Hisos ay malakè ya tawoy nangi-aplak nin aw-alimenmen la. Hay kanayon itaman ay namotoh nin mabolong ya hawhangan kayo ha lawak ta in-aplak la bayro ha pagdanan ni Apo Hisos. Ombayroy ginawà la banà ha pangigalang la kona. ⁹ Hay tawtawoy anti ha onawan ni Apo Hisos kateng hatoy anti ha hoyotan ay ampipambo-angaw banà ha kaligawan la, ya wanla, “Yehey! Bindisyonan nin Diyos ya anlomateng ha ngalan nin Panginoon! ¹⁰ Bindisyonan nin Diyos ya anlomateng ya pamomo-on nin bilang ha pamomo-on ni Ari Dabid ya ka-apo-apowan tamoy arì hin hato! Poriyen ya Diyos ya anti ha katatag-ayan!”

¹¹ Hapa-eg hili Apo Hisos ay ni-abot ha siyodad nin Hirosalim. Nilomo-ob ya ha bali nin Diyos ta biniliw nay kaganawan ampangyari ha mamal-ibot bayro. Banà ta anyomabi ana hin habayto ay agya naboyot bayro, ta nako ya ha banowan Bitanya nin kalamo nay labinloway alagad na.

*Hay kayoy igos ya inhompà ni Apo Hisos
(Matiyo 21:18-19)*

¹² Ika-ibokah, hin naka-alih ana hili Apo Hisos ha banowan Bitanya, hiya ay binomitol. ¹³ Natamolawan nay mihay po-on kayoy igos ya mabolong. Nagpalako bayro hi Apo Hisos

ta biliwen na no ma-in bonga bayto. Hin ni-abot ya bayro ay ayin yan nakit ya bonga no alwan bawbolong bongat, ta alwa et pana-on pamonga nin habayto. ¹⁴ Hinalità ni Apo Hisos bayro ha po-on kayo, “Maski makakanoman,” wana, “ay ayin anan mangan nin bonga mo ta agkayna mamonga.” Habaytoy hinalità ni Apo Hisos bayro ha po-on kayo ay nalengè nin aw-alagad na.

*Hi Apo Hisos ay nako ha bali nin Diyos
(Matiyo 21:12-17; Lokas 19:45-48; Howan 2:13-22)*

¹⁵ Hin nakalateng hili Apo Hisos ha siyodad nin Hirosalim ay nilomo-ob ya ha bali nin Diyos. Bayro ha kolob nin habayto ay ma-in ampipaglakò boy ampipanalaw. Hapa-eg, inompisawan hila ni Apo Hisos nin ipataboy, boy intomba nay lawlamisita nin ampipamahili nin kowalta kateng bawbangkò nin ampipaglakò nin kawkalapati. ¹⁶ Agna simpri pinayagan nin magdaan bayro ha kolob bali nin Diyos ya hinoman ya mangama-in kawkarga. ¹⁷ Hapa-eg, tinoro-an ni Apo Hisos baytoy tawtawoy anti bayro biha na hinalità, “Alwa nayì,” wana, “nin nakaholat ha Halità nin Diyos ya ombayri: ‘Hay bali ko ay ingaten balin panalanginan nin tawtawo ya angka-ibat ha maski ayirin nasyon?’ Piro ginawà moyo,” wani Apo Hisos, “nin kowartil nin tawtolisan.”

¹⁸ Hin nabalita-an nin pawpo-on nin pawparì kateng mawmangitorò nin kawkapanogo-an baytoy gawgawà ni Apo Hisos ay ampangawà

hilan paraan emen la ya ma-ipapati. Piro angkalimo hila koni Apo Hisos ta labaylabay nin tawtawo ya tawtorò na.

¹⁹ Hin yabi ana, hi Apo Hisos kateng aw-alagad na ay nog-alih bayro ha siyodad.

*Nayangoh baytoy po-on kayoy igos ya inhompà
(Matiyo 21:20-22)*

²⁰ Lomateng ya bayombokah, ha pagbira nili Apo Hisos ha siyodad nin Hirosalim ay niparaan hila ha dani nin hatoy po-on kayoy igos. Nakit la baytoy kayo ya nayangoyna. ²¹ Na-hipan ni Pidro baytoy tongkol do ha kayo; kayà hinalità na koni Apo Hisos, ya wana, “Biliwen mo, Apo, haba-in ya po-on kayoy igos ya inhompà mo ay nayangoyna.”

²² Hinalità ni Apo Hisos bayro ha aw-alagad na, “Tompel kawo ha Diyos,” wana. ²³ “Anhalita-en ko komoyoy kaptegan: no halita-en nin mihay tawo bahen ha bakil ya, ‘Mitapon ka ha dagat,’ ta leseb ha nakem na ya paghalità na nin ombayro ay talagan mangyari baytoy hinalità na. ²⁴ Kayà anhalita-en ko komoyo, anyaman ya bagay ya ida-ing moyon ipanalangin ha Diyos ay ipalagay moyon natanggap moyoyna ta talaga man matanggap moyo. ²⁵ No manalangin kawo ha Diyos nin ma-in kawon irap nakem ha maski hino ay patawaren moyo ya pon emen hay Tatay moyoy Diyos ha katatag-ayan ha kama-inan na ay mamatawad itaman nin kawkasalanan moyo kona. ²⁶ No agkawo mamatawad ha kanayon, hay Diyos ya Tatay moyo ha katatag-ayan ha

kama-inan na ay ahè itaman mamatawad nin kawkasalanan moyo.”

Hay pastang ya tongkol ha katongkolan ni Apo Hisos

(Matiyo 21:23-27; Lokas 20:1-8)

²⁷ Hapa-eg hili Apo Hisos ay nagbiran oman ha siyodad nin Hirosalim ta nako ya ha bali nin Diyos. Mintras ampi-o-owako ya bayro ha lo-ob bali nin Diyos ay pinakaraniyan ya nin pawpo-on nin pawpari, mawmangitorò nin kawkapanogo-an, kateng mawmato-ay mangama-in katongkolan. ²⁸ Pinastang la hi Apo Hisos, “Anya,” wanla, “ya katongkolan mo nin manggawà nin ombayri ya bawbagay bayri ha bali nin Diyos, boy hinoy nambi komo nin ombayroy katongkolan?” ²⁹ Tinombay konla hi Apo Hisos, ya wana, “Ma-in ako pon nin mihay pastang komoyo. No matbay moyo ay ibalità ko komoyo no hinoy nambi kongkon katongkolan nin manggawà nin ombayroy bawbagay. ³⁰ Ayri,” wana, “nangibat ya katongkolan ni Howan nin maminyag, ha Diyos nayi o ha tawo? Tobayen moyo ko,” wani Apo Hisos.

³¹ Hilahila ay ampidadiskosyon boy ma-in ampaghalità nin ombayri: “No halita-en tamo ya nangibat ha Diyos ya paminyag ni Howan ay halita-en na kontamo ya ‘Antà awod agmoyo pininto-o hi Howan?’ ³² Piro no halita-en tamo itaman ya nangibat ha tawo ay maka pahangan tamo nin tawtawo.” (Angkalimo hila ha tawtawo ta kaganawan tawo ay ampipampinto-o nin hi Howan Mamiminyag ay propita nin Diyos.)

³³ Kayà hay intobay la koni Apo Hisos ay ombayri: “Agnawen,” wanla, “tandà no hinoy nambin katongkolan koni Howan.”

Hinalità konla ni Apo Hisos, “Hiko man ay ahè itaman maghalità komoyo no hinoy nambi kongkon katongkolan nin manggawà nin ombayroy bawbagay.”

12

In-alimbawà ni Apo Hisos ya sarili na ha anak ya pinakalabilabi boy ha bato ya intapon (Matiyo 21:33-46; Lokas 20:9-19)

¹ Hapa-eg ha panonorò ni Apo Hisos ay ampanggamit ya nin aw-alimbawà. “Ma-in,” wana, “nin mihay lalaki ya ma-in lotà ya tinanaman na nin aw-obas. Inalal na boy nangotkot ya ta nanggawà yan pamehpehan nin bawbongan obas biha ya nanggawà nin matag-ay ya pagbantayan. Hapa-eg, impaba-alà na ha ongnoy tawo ta nako ya ha kanayon ya dogal. ² Hin pana-on anan pangalawah nin bawbongan obas ay nangihogò yan mihay alilà na do ha pinaba-alà nin mangwan atag na ha ma-alawah. ³ Hay ginawà nin hatoy tawtawoy pinaba-alà na ha tawtanaman ay dinawohong lan kinwa baytoy alilà. Pinagpapatok la ya biha la ya pina-orong nin ayin gitan. ⁴ Hapa-eg, nangihogò ana et nin kanayon ya alilà baytoy ma-in ikon nin tanaman. Piro pinatok lay olo nin hatoy alilà boy pinareng-ey. ⁵ Nangihogò yayna et nin kanayon ya alilà piro pinati la. Ombayro man ay malakè et ya

kanayon ya inhogò na, piro hay kanayon ay pinatok la, hay kanayon ay pinati la.

⁶ “Habaytoy ma-in tanaman ay ayin anan kanayon ya ma-ihogò no alwan hay pinakalabilabi nan anak ya lalaki ya mimiha. Ha kalalampohan ay inhogò na ya, ya wana ha sarili na, ‘Sigoradon igalang lay anak ko.’

⁷ “Piro hin nilomateng do baytoy anak ay ni-ilgo baytoy pinaba-alà, ya wanla, ‘Hiya bayti,’ wanla, ‘ya mamagmana. Hali! Patyen tamo ya emen tamo mapag-ikon ya mamanawen na.’

⁸ Kayà kinwa la baytoy anak ta pinati biha la intapon ha likol alal nin tawtanaman ya obas.

⁹ “Hapa-eg,” wani Apo Hisos, “anya ha palagay moyo ya gaw-en nin hatoy ma-in ikon nin tanaman? Sigoradon mako ya bayro ta patyen na baytoy pinaba-alà, biha na ipaba-alà baytoy tawtanaman ha kanayon.”

¹⁰ Hinalità et ni Apo Hisos, “Warì agmoyo nabaha bayti ya nakaholat ha Kaholatan nin Diyos?

‘Hay Bato ya ahè tinanggap nin manggagawà bali ay nag-in pinakama-alagà ya Bato.

¹¹ Habayti ay gawà nin Pangino-on boy masyadon kapapa-ispanta konnawen.’ ”

¹² Hapa-eg, na-intindiyan nin hatoy Hawhodyoy ampipamo-on ya hilay in-alimbawà ni Apo Hisos do ha tawtawoy pinaba-alà nin tawtanaman ya obas. Kayà labay la yan dakpen piro angkalimo hila banà ha kalak-an tawo. Banà bayro ay inalihan la hi Apo Hisos.

*Hay pastang ya tongkol ha pamamayad bo-ih
(Matiyo 22:15-22; Lokas 20:20-26)*

¹³ Hapa-eg hatoy pawpo-on nin pawpari, mawmangitorò nin kawkapanogo-an, kateng mawmato-ay mangama-in katongkolan ay nangi-hogò nin ongnoy Parisiyo boy ongnoy tawowan ni Ari Hirodis nin mako koni Apo Hisos, ta mang-gawà hila dayi nin paraan emen la mapahalità hi Apo Hisos nin panagpan la kona. ¹⁴ Nako hila koni Apo Hisos ta wanla kona, “Mangangaral, tandà nawen ya hika ay tapat. Ayin kowinta komo maski anyay anhalita-en nin tawtawo ta agka ampamili nin tawo. Hay an-itorò mo ay kaptegan ya tongkol ha kalabayan nin Diyos para ha tawtawo. Hapa-eg, tongkol ha pamamayad nin bo-ih, tamà nayi o alwa ya mamayad kayi nin bo-ih ha ampamo-on konnawen ya hi Ari Sisar ya taga siyodad nin Roma?”

¹⁵ Banà ta tandà ni Apo Hisos ya kala-etan nin intinsyon la ay hinalità na konla, ya wana, “Antà anhapen moyo ko ha pag-i-ilgo ko?” “Pangwa moyo ko pa nin kowaltay pilak ta biliwen ko.”

¹⁶ Hin na-igwà la kona baytoy kowalta ay pinastang hila ni Apo Hisos, “Hino,” wana, “ya ma-in lopa nin habayti ya anti bayri, boy hino ya ma-in ngalan nin habayti ya nakaholat bayri?”

“Hi Ari Sisar,” wanla.

¹⁷ Hapa-eg, hinalità konla ni Apo Hisos, “Hay para koni Ari Sisar,” wana, “ay igwà moyo kona, ta hay para ha Diyos ay igwà moyo ha Diyos.” Habaytoy hinalità ni Apo Hisos ay pinag-ispantawan nin hatoy nagpastang kona.

*Hay pastang ya tongkol ha pangabiyay oman
(Matiyo 22:23-33; Lokas 20:27-40)*

¹⁸ Ma-in mihay gropon Hawhodiyo ya aningaten Sadosiyo ya nako koni Apo Hisos. Hila ay ahè ampinto-o nin hay nikati ay mabiyay oman. Hapa-eg, hay ongno konla ay naghalità nin ombayri: ¹⁹ “Mangangaral,” wanla, “ombayri ya hinolat ni Moysis ya para kontamo: ‘No ma-in mita-ahawa ya hay lalaki ay nati nin aghila nagka-anak, hatoy bawo ay dapat pag-ahawa nin patel nin hatoy nati ta no magka-anak hila, hatoy anak ay para do ha patel nay nati.’

²⁰ “Alimbawà,” wanlan hatoy Sawsadosiyo koni Apo Hisos, “ma-in pitoy lalaki ya mipapatel. Hay ponganay ay nag-ahawa, piro nati ya nin ahè nagka-anak. ²¹ Hay homono do ha ponganay ay nag-ahawan hatoy bawo, piro nati ya simpri nin ahè nagka-anak. Ombayro simpri ya nang-yari do ha ikatlo, ²² boy ha nipanhomono et. Kaganawan nin hatoy pitoy mipapatel ay nakapag-ahawa nin hatoy babayi, piro nati hila nin ahè nagka-anak. Ha kalalampohan ay nati baytoy babayi. ²³ Hay pastang nawen ay ombayri: no wari ta biyayen oman ya nikati, hino konla ya mag-in ahawa nin hatoy babayi ya kaganawan nin hatoy pitoy mipapatel ay nakapag-ahawa kona?”

²⁴ Tinombay konla hi Apo Hisos, ya wana, “Am-pagkamali kawo, ta agmoyo angka-intindiyan ya nakaholat ha Kaholatan nin Diyos ya tongkol ha pangabiyay oman, boy agmoyo et angka-intindiyan ya tongkol ha kapangyariyan nin Diyos. ²⁵ Hay nikati ya mabiyay oman ay agana

mag-ahawa, ta hila ay mag-in anan emen ha aw-anghil ya anti ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. ²⁶ Tongkol ha pangabiyay oman nin nikati, warì agmoyo nabaha baytoy anti ha libroy hinolat hin hatò ni Moysis, hatoy tongkol ha ma-aypà ya kayoy andongket? Hay hinolat na ya hinalità nin Diyos koni Moysis ay ombayri: ‘Hiko ya Diyos ni Abraham, Diyos ni Isak, boy Diyos ni Hakob.’ ²⁷ Ampangahologan nin hay nikati ana ya nipantompel ha Diyos ay kowinta angkabiyay; ta hay Diyos ay Diyos nin ampikabiyay, alwan Diyos nin nikati. Talagan malì kawo,” wani Apo Hisos do ha Sawsadosiyo.

*Hay pinakama-alagà ya panogò
(Matiyo 22:34-40; Lokas 10:25-28)*

²⁸ Bayro ay ma-in mihay mangitorò nin kawkapanogo-an ya nakalengè nin pandiskosyon nin Sawsadosiyo koni Apo Hisos. Hin na-asikaso na ya tamà ya intobay ni Apo Hisos do ha Sawsadosiyo ay nagpastang ya koni Apo Hisos, ya wana, “Ha kaganawan kapanogo-an, anyay pinakama-alagà?”

²⁹ Tinombay kona hi Apo Hisos, “Habayti,” wana, “ya pinakama-alagà ya kapanogo-an nin Diyos: ‘Hikawoy aw-inalalak ni Israyil, leng-en moyo. Hay Pangino-on ya Diyos tamo ay hiyan bongat ya Pangino-on. ³⁰ Hay Pangino-on mon Diyos ay labiyen mo nin bo-ò ha nakem mo, ha biyay mo, ha pangingihip mo, boy ha kakhawan mo.’ ³¹ Hay ikalwan pinakama-alagà ya kapanogo-an ay ombayri: ‘Labiyeen moy kapara mon tawo nin bilang panlalabi mo ha

sarili mo.' Ayin anan kanayon ya kapanogo-an ya maka-igit ha loway habayti."

³² Hapa-eg hatoy mangitorò nin kawkapanogo-an ay tinombay koni Apo Hisos, ya wana, "Tamà ya hinalità mo, Mangangaral. Tamà ya hay Diyos ay mimiha boy ayin kanayon ya Diyos no alwan hiyan bongat. ³³ Dapat et labiyen ya Diyos nin bo-ò ha nakem, ha kaganawan panggingintindi, boy ha kaganawan kakhawan; boy hay kaparan tawo ay dapat labiyen nin bilang panlalabi ha sarili. Hay panhohomonol bayri ha loway kapanogo-an ay igit et ha pangipo-ol nin aw-ayop ya para ha Diyos boy ha maski anyay bagay ya igwà ha Diyos."

³⁴ Na-intindiyan ni Apo Hisos ya hay intobay nin hatoy mangitorò nin kawkapanogo-an ay maganday tobay; kayà hinalità ni Apo Hisos kona, "Hay Diyos," wana, "ay marani moyanan payagan nin mamoon ha nakem mo." Hapa-eg ay ayin anan kanayon ya nakaregdeg nin magpastang koni Apo Hisos.

Hay pastang ya tongkol koni Kristoya impangakò nin Diyos

(Matiyo 22:41-46; Lokas 20:41-44)

³⁵ Peleg ampanorò hi Apo Hisos ha tawtawo ha lo-ob bali nin Diyos ay nagpastang ya, ya wana, "Antà nin hay mawmangitorò nin kawkapanogo-an ay ampaghalità nin hay Kristo ya impangakò nin Diyos ay alalak ni Arì Dabid? ³⁶ Hi Dabid ya pinahalità nin Ispirito nin Diyos nin ombayri ya pagkahalità:

'Hinalità nin Pangino-on Diyos ha Pangino-on ko: Miknò ka ha bandan wanan ko anggan hay kawka-away mo ay talowen ko boy igwà ko hila ha hilong nin kapangyariyan mo.' "

³⁷ Hinalità et ni Apo Hisos, "No hi Arì Dabid ay nangingat 'Pangino-on' koni Kristo ya impangakò nin Diyos, pangno nin hi Arì Dabid ya tawon bongat ay nakapi-alalak ha Pangino-on na?" Habaytoy tawtorò ni Apo Hisos ay labaylabay leng-en nin malakè ya tawo.

Mag-atap ha mawmangitorò nin kawkapanogo-an

(Matiyo 23:1-36; Lokas 20:45-47)

³⁸ Insigi ni Apo Hisos ya panonorò na, ya wana, "Mag-atap kawo ha mawmangitorò nin kawkapanogo-an, ta hay labay la ay mipapasyal hilan nakaholot nin makarà ya dolo, boy labay lan ilawen boy igalang nin tawtawo ya anti ha arapan nin tawtindawan. ³⁹ Ha lo-ob himbanan ay labay lan miknò ha arapan ha pamikno-an nin importantin tawo, boy no ma-in okasyon, hay labay lan pamikno-an ay ha dani nin hatoy ma-in pa-okasyon. ⁴⁰ Angkowen lay kamama-in nin bawbawoy babayi, biha hila mamakit nin masyadon karà panalangin. Banà bayri ha anggaw-en la ay lalò bomyat ya iparosa konla."

Hay indabò nin ma-irap ya bawoy babayi

(Lokas 21:1-4)

⁴¹ Hapa-eg hin hi Apo Hisos ay anti ha lo-ob bali nin Diyos ay niknò ya ha eteb kahon ya pagdabo-an nin kowalta. An-imatonan na ya tawtawoy ampipagdabò nin kowalta bayro ha

kahon. Bayro ay malakè ya tawoy mangayaman ya ampipagdabò nin mangalhay ya alagà. ⁴² Ma-in itaman bayron mihay ma-irap ya bawoy babayi ya napakarani nin nagdabò. Hay indabò na ay mayamò ya alagà ta loloway sintimos ya tangsò. ⁴³ Hapa-eg, iningat ni Apo Hisos nin pakarani kona ya aw-alagad na ta hinalità na konla, ya wana, “Anhalita-en ko komoyoy kaptegan: hay indabò nin haba-in ya ma-irap ya bawoy babayi ay mas ma-alagà kisa ha indabò nin kaganawan nipagdabò ha pagdabonan. ⁴⁴ Hay indabò nin kaganawan ay sobra ha kayamanan la ya alwa laynan ka-ilangan, piro haba-in ya ma-irap ya bawoy babayi ay in-oboh nan indabò ya kaganawan nin ikabiyay na.”

13

Hinalità ni Apo Hisos ya tongkol ha pagkahirànin bali nin Diyos

(Matiyo 24:1-2; Lokas 21:5-6)

¹ Hin anlomikol ana hili Apo Hisos bayro ha bali nin Diyos, miha ha aw-alagad na ay naghalità kona, ya wana, “Apo, biliwen mo bayti ya bali nin Diyos. Mangalhay ya bawbato ya ginawà lingling boy maganday pagkagawà.”

² Hinalità ni Apo Hisos, “Ampag-ispantawan moyo nayi ba-in ya angkakit moyo? Haba-in ya angkakit moyoy bawbato ya pinibabanto, lano ay ayin matilà ha babo nin kaparihon bato ta kaganawan ay mihabwag.”

Kagolowan boy pawpanla-et

(Matiyo 24:3-14; Lokas 21:7-19)

³ Hapa-eg hin hi Apo Hisos ay anti ha Bakil nin Aw-olibo ay ampiknò ya ha eteb bali nin Diyos. Pinakaraniyan ya ni Pidro, Santiyago, Howan, boy Andris, ta nagpastang hila kona nin hilahilan bongat, ya wanla, ⁴ “Makano mangyari baytoy hinalità mo ya tongkol do ha bawbato, boy anyay palatanda-an nin habayto ay marani anan mangyari? Halita-en mo konnawen.”

⁵ “Mag-atap kawo,” wani Apo Hisos, “emen agkawo maloko nin maski hino, ⁶ ta malakè ya tawoy lomwah ya manggamit nin ngalan ko ya maghalità nin ombayri: ‘Hiko hi Kristo ya impangakò nin Diyos.’ Bana bayri ay malakè ya tawoy maloko la. ⁷ Agkawo mataranta ha malengè moyoy telek nin banà ha labanan boy ha bawbalità ya tongkol ha gawgira. Habayti ya ombayri ya bawbagay ay ka-ilangan mangyari, piro alwa et ka-anggawan nin kaganawan. ⁸ Hay tawtawo ha mihay nasyon ay lomaban ha tawtawo ha kanayon ya nasyon, boy mangapilalaban et ya gawgobirno. Magkama-in nin lawlayon ha maski ayirin dogal boy ma-in lomateng ya bitil. Habayti ya kaganawan ay ompisan bongat nin masyadoy kadya-dya-an ya tanamen nin bilang ha ampanganak.

⁹ “Mag-atap kawo ha tawtawoy mangi-arap komoyo ha hosgado, ta ha lo-ob himba-an nin Hawhodiyo ay bogbogen la kawo. Banà kongko ay i-arap kawo ha gawgobirnadador boy ha kanayon ya ampipamo-on. Ha pangyayari ya habayto, hikawo ay mamapteg nin tongkol kongko. ¹⁰ Biha ma-anggawan baytoy

kaganawan, hay Mahampat ya Balità ay kailangan pon ma-i-aral ha tawtawo ha kaganawan nasyon.

¹¹ “Maski makano kawo dakpen nin i-arap ha hosgado ay agkawo mahlak no pangno moyo idipinsa ya sarili moyo o no anyay halita-en moyo; ta hay halita-en moyo ha oras ya habayto ay ahè mangibat ha sarili moyon ihip no alwan mangibat ha Ispirito nin Diyos. ¹² Ha pana-on ya habayto, ma-in tawo ya mangipapati nin patel nay lalaki boy ma-in tatay ya mangipapati nin anak na. Ma-in itaman aw-anak ya lomaban ha mawmato-antawo la biha la ipapati. ¹³ Banà ha pamakilamo moyo kongko, hikawo ay paginakitan nin kaganawan tawo. Piro hay ampapnatili nin antompel kongko boy makatagal ha kadya-dya-an angga ha ka-anggawan nin biyay na ay magkama-in kalibriyan.”

Hay mangyari pamipatnag nin sobray kala-etan

(Matiyo 24:15-28; Lokas 21:20-24)

¹⁴ (Dapat intindiyan bayti nin ampamaha.) Hinalità et ni Apo Hisos, ya wana, “Tongkol do ha maninirà, hatoy ayin kapara ha kala-etan, pamakakit moyo nin anti ya ha agna dapat pariyan ya bali nin Diyos, hay tawtawo bayri ha probinsyan Hodiya ay dapat mowayon mako ha bawbakil. ¹⁵ Hinoman ya anti ha balkon ha bobongan nin bali na ay agana mistil monaoy nin mangwan kawkamama-in na ya anti ha lo-ob nin bali na. ¹⁶ Hinoman ya anti ha paliyan ay agana mistil morong nin mangwan pag-alimenmen na. ¹⁷ Ha aw-alloy habayto, hay

mangaboktot boy nawnanay ya ampipamanonò ay ka-i-ingalo! ¹⁸ Ipanalangin moyo ya ahè mangyari bayto no pana-on abagat. ¹⁹ Ha aw-alloy habayto, hay tawtawo ay makaranas nin kadya-dya-an ya igit ha kadya-dya-an ya dinanas ana pa-ibat et hin pinalsa nin Diyos ya babon lotà. Maski makakano ay agana maranasan baytoy ombayroy kadya-dya-an. ²⁰ Pina-ipek nin Diyos ya aw-allo nin pana-on kadya-dya-an, ta no ahè ay ayin tawoy makalibri ha kamatyan. Banà ha ingangalo na ha tawtawoy pinilì na ay pina-ipek na baytoy pana-on nin kadya-dya-an.

²¹ “Hapa-eg, no ma-in maghalità komoyo nin, ‘Biliwen moyo, anti bayri hi Kristo ya impangakò nin Diyos!’ o no hay halita-en ay, ‘Biliwen moyo, anti ya bayro!’ ay agmoyo pinto-owen bayto. ²² Ma-in lomwah ya mawmagkakanwarì ya hila hi Kristo, boy ma-in lomwah ya alwan peteg mawmanonorò. Mangipakit hila nin pawpapag-ispantawan ta no ma-ari, kateng hatoy tawtawoy pinilì nin Diyos ay lokowen la. ²³ Hinalità koyna komoyo; kayà mag-atap kawo biha mangyari baytoy kaganawan.”

Hay panlomateng nin an-ingaten Anak nin Tawo
(*Matiyo 24:29-31; Lokas 21:25-28*)

²⁴ Hinalità et ni Apo Hisos, “Pangalabah nin habaytoy pana-on nin kadya-dya-an, hay babon lotà ay domeglem ta hay allo boy bowan ay ahè homawang. ²⁵ Hay bawbito-en ay mikatata boy hay kawkapangyariyan ya anti ha langit ay mipampikambya. ²⁶ Hapa-eg, hiko ya an-ingaten

Anak nin Tawo ay makit lay lomateng ya anti ha leem, boy ma-in akon kapangyariyan ya ahè mapantayan boy kagandawan ya ahè makwan ihipen. ²⁷ Hay aw-anghil ko ay ihogò kon mako ha kaganawan dogal bayri ha babon lotà ta tiponen lay kaganawan tawoy pinilì ko.”

*Hay alimbawà ya tongkol ha po-on kayoy igos
(Matiyo 24:32-35; Lokas 21:29-33)*

²⁸ “Hay pangwanan moyon alimbawà ay tana-man ya kayoy igos,” wani Apo Hisos. “Tandà tamo ya no anlomwaynay bayoy bawbolong ay marani anay abagat. ²⁹ Ombayro itaman, no makit moyoy ampangyari ana baytoy bawbagay ya hinalità ko komoyo ay matanda-an moyo ya marani koynan lomateng, bilang akoynan anti ha polta. ³⁰ Anhalita-en ko komoyoy kaptegan: hay tawtawoy ampikabiyay hapa-eg pana-on ay ahè ma-obon mati anggan ahè mangyari ya kaganawan nin habayto. ³¹ Hay langit boy lotà ay ma-anggawan piro hay hawhalità ko ay ahè ma-anggawan.”

*Ayin kanayon ya magtandà no makano mang-yari baytoy bawbagay no alwan Tatay ya Diyos
(Matiyo 24:36-44)*

³² Hinalità et ni Apo Hisos, ya wana, “Hay magtandà bongat nin allo o oras nin mangyari bayto ay Tatay koy Diyos. Ahè tandà nin aw-anghil ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos, ni hiko ya Anak nin Diyos ay ahè magtandà no makano mangyari bayto. ³³ Kayà mag-atap kawo boy mag-in pirmin handà, ta agmoyo tandà

no makano mangyari bayto. ³⁴ Hiko ay bilang ha mihay tawo ya mako ha kanayon ya dogal boy agna halita-en no makano ya magbira. Hay bali na kateng kawkamama-in na ay impahimalà na ha aw-alilà na ya balang miha konla ay tinokawan nan trabaho, boy hay bantay polta ay minandawan na nin pirmin mag-in handà ha panlomateng na. ³⁵ Ombayro itaman komoyo; ka-ilangan pirmi kawon handà, ta hikawo ay bilang ombayro ha aw-alilà ya ahè tandà no makano lomateng baytoy ma-in ikon nin bali no kapiyabi, botlay yabi, pangkati nin manok ha palbangon, o no mahambak. ³⁶ No biglà akon lomateng ay maka malatngan katawoy alwan handà nin bilang ombayro ha aw-alilà ya ampikatoloy. ³⁷ Hay anhalita-en ko komoyo ay anhalita-en ko ha kaganawan tawo. Maghandà kawon pirmi!”

14

*Hay tangkà koni Apo Hisos
(Matiyo 26:1-5; Lokas 22:1-2; Howan 11:45-53)*

¹ Loway allo tana ya palabahen ay Pistaynan Pamamanemtem boy Pistan pamangan tinapay ya ayin pampalbag. Hay pawpo-on nin pawpari boy mawmangitorò nin kawkapanogo-an ay ampanghip nin paraan no pangnoy pandakep la koni Apo Hisos nin ayin makatandà emen la ya ma-ipapati. ² “Agtamo,” wanla, “gaw-en peleg pista ta maka manggawà nin kagolowan ya tawtawo.”

Hay babayi ya nangibollog nin pabangohha olo ni Apo Hisos

(Matiyo 26:6-13; Howan 12:1-8)

³ Hapa-eg hi Apo Hisos ay anti ha banowan Bitanya ha bali ni Simon ya liprosowen pon. Peleg ampangan hili Apo Hisos ay ma-in nakalateng ya mihay babayi ya nantan nin pinakamabli ya pabangoh ya nakapalaman ha maganday pambiyanan ya an-ingaten alabastro. Hay ginawà nin habaytoy babayi ay impehà nay le-ey nin habaytoy pinambiyanan, biha na imbollog ha olo ni Apo Hisos.

⁴ Hay ongno ha tawtawoy anti bayro ay namahang, ya wanla, “Antà sinayang na ba-in ya pabangoh? ⁵ No na-ilakò dayi ba-in ha alagà nin sowildon ma-igit mihay ta-on ya pinagtrabahowan nin miha katawo, hay napaglako-an ay na-igwà dayi ha manga-irap.” Masyado lan pinaghalita-an baytoy babayi.

⁶ Hinalità konla ni Apo Hisos, “Pa-olayan moyo ya,” wana. “Antà ampaki-emenan moyo ya? Hay ginawà na kongko ay kahampatan. ⁷ Maski makano, no labay moyo ay makagawà kawo nin kahampatan ha manga-irap ya tawo, ta pirmi moyo hilan kalamo. Piro hiko ay ahè magpirmi komoyo. ⁸ Ha abot kaya nin habayti ya babayi ay ginawà na bayti kongko. Hay pangibollog na ha nawini ko nin habayti ya pabangoh ay paghahandà ha pananabon kongko. ⁹ Anhalita-en ko komoyo ya kaptegan: maski ay rin dogal bayri ha babon lotà nin ma-i-aral ya Mahampat

ya Balità ay mapanemteman bayti ya babayi ta mabanggit ya ginawà na kongko.”

Hi Hodas Iskaryoti ay nakisondò nin isapakathi Apo Hisos

(Matiyo 26:14-16; Lokas 22:3-6)

¹⁰ Hapa-eg hi Hodas Iskaryoti ya miha ha labinloway alagad ni Apo Hisos ay nako ha pawpo-on nin pawparì ta isapakat na hi Apo Hisos. ¹¹ Hin nalengè la baytoy hinalità ni Hodas ay nagtowà hila boy pinangako-an la ya nin biyan kowalta. Pa-ibat hin habayto ay an-hipen ni Hodas no pangno ya pangisapakat na koni Apo Hisos.

Hi Apo Hisos ay nangipahandà nin pangaponanpara ha Pistan Pamamanemtem

(Matiyo 26:17-25; Lokas 22:7-13, 21-23; Howan 13:21-30)

¹² Hay primiron allo nin Pistan pamangan tinapay ya ayin pampalbag ay Pistan Pamamanemtem. Ta-onta-on hilan ampagpati nin awoybon topa ya kona-en la ta pamanemteman la hin inlibri nin Diyos ya kawka-apo-apowan la. Hin nilomateng ya Pistan Pamamanemtem, hi Apo Hisos ay pinastang nin aw-alagad na, ya wanla, “Ayri ya labay mon pangihanda-an nawen nin pangaponan tamo ya pamanemteman?”

¹³ Hapa-eg, inhogò ni Apo Hisos ya loway alagad na, ya wana konla, “Mako kawo ha siyodad nin Hirosalim. Bayro ay makahakbat kawo nin mihay lalaki ya ma-in gitan ya bangà ya ma-in lanom. Homono kawo kona ¹⁴ ha bali

ya lo-oben na. Hay halita-en moyo ha ma-in bali ay ombayri: ‘Ampastangen nin mangangaral: Ayri ya kowartoy panganan kon pangaponan kalamoy aw-alagad ko?’ ¹⁵ Hapa-eg, i-olì na kawo ha tag-ay ha malhay ya kowarto ya nakahandà ana nin para kontamo. Bayro kawo mangihandà nin pangaponan tamo.”

¹⁶ Hapa-eg, nanigè baytoy loway alagad ni Apo Hisos. Hin ni-abot hila ha siyodad ay nakit la baytoy kaganawan bagay ya ombayro ha hinalità konla ni Apo Hisos. Kayà nangihandà hila nin pangaponan la para ha Pistan Pamamanemtem.

Kalampohan pangapon ni Apo Hisoskalamoy aw-alagad na

(Matiyo 26:26-30; Lokas 22:14-20; 1 Korinto 11:23-25)

¹⁷ Hin yabi ana, hi Apo Hisos kateng labin-loway alagad na ay nakoyna do ha bali. ¹⁸ Hin ampi-a-arap hilayna nin ampangan ay hinalità konla ni Apo Hisos, ya wana, “Anhalita-en ko komoyoy kaptegan: miha komoyo ya ka-arap kon ampangan ay mangisapakat kongko.”

¹⁹ Hapa-eg, hatoy aw-alagad ay nilomelè. Mihamiha hilan nagpastang koni Apo Hisos, ya wanla, “Alwa kalì nin hiko bayto?”

²⁰ Hinalità ni Apo Hisos konla, “Miha komoyo ha labinloway alagad ko, hatoy kalamo kon ampagsawsaw nin tinapay ha yawong. ²¹ Impaholat nin Diyos ya hiko ya an-ingaten Anak nin Tawo ay talagan mati. Piro ka-i-ingaloy mangyari ha tawoy mangisapakat kongko ya an-ingaten Anak

nin Tawo. Mahampat et dayi ya agyayna in-
anak.”

²² Peleg la et bayron ampangan, hi Apo Hisos ay nandampot nin tinapay biha ya nagpasalamat ha Diyos. Binibi-hil na bayto ta impatpel na ha aw-alagad na, ya wana, “Habayti ay nawini ko; kanen moyo.”

²³ Hapa-eg, dinampot na et ya mihay baso ya ma-in alak nin obas. Pinasalamatan na bayto ha Diyos biha na inggawà ha aw-alagad na ta inomen la. Kaganawan la ay ninom nin habayto. ²⁴ Hinalità konla ni Apo Hisos, “Habayti ay dayà ko ya mantolò nin para ha kalak-an tawo. Katibayan bayti nin hay Diyos ay ma-in bayoy kasondo-an ha tawtawo. ²⁵ Anhalita-en ko komoyoy kaptegan: agkoyna minom nin ombayri ya alak nin obas anggan lano ha allon mapagkalamo katawo nin minom nin bayoy alak do ha dogal ya ampag-ari-an nin Diyos.”

²⁶ Hin nayari hili Apo Hisos nin nagkantan pamasalamat ay nako hila ha Bakil nin Aw-olibo.

Hinola-an ni Apo Hisos ya ipogla-oh ya ni Pidro (Matiyo 26:31-35; Lokas 22:31-34; Howan 13:36-38)

²⁷ Hinalità ni Apo Hisos ha aw-alagad na, “Hikawoy kaganawan,” wana, “ay ma-lihan nin katetpel kongko kompormi ha nakaholat ha Halità nin Diyos ya ombayri: ‘Hay Pastol nin tawtopa ay patyen ko boy mikakatak ya tawtopa.’” ²⁸ Piro wana et ni Apo Hisos, “Pangabiyay kon oman ay ma-ona ko komoyo nin mako ha probinsyan Galiliya.”

²⁹ Hapa-eg, hinalità ni Pidro koni Apo Hisos, “Maski ma-lihan nin katetpel ya kaganawan, hiko ay ahè!”

³⁰ Hinalità kona ni Apo Hisos, “Anhalita-en ko komo ya kaptegan,” wana, “hapa-eg yabi, biha mangkati ya manok nin ikalwan bisis ay katatloy bisis mo kon ipogla-oh nin halita-en ya agmo ko balay.”

³¹ “Maski mati ko nin kalamo mo,” wani Pidro, “ay talagan agko maghalità nin agkata balay.” Ombayro simpri ya hinalità nin kaganawan alagad.

Hi Apo Hisos ay nako ha Gitsimanita bayro ya nanalangin

(Matiyo 26:36-46; Lokas 22:39-46)

³² Hapa-eg, hin ni-abot hili Apo Hisos ha dogal ya an-ingaten Gitsimani ay hinalità na ha aw-alagad na, “Miknò kawo bayri,” wana, “peleg nin manalangin ako.” ³³ Hay gintan ni Apo Hisos ay hi Pidro, Santiyago, boy hi Howan. Hapa-eg, nagkama-in ya nin masyadoy kalele-an boy masyadon ampikotoh ya ihip na. ³⁴ Hinalità na bayro ha aw-alagad na, “Emen akon mati,” wana, “nin habayti ya masyadoy kalele-an ko. Magpoyat kawo ta manganti kawo bayri.”

³⁵ Hin nipakarayò nin amò hi Apo Hisos ay nanlokob ya ta impanalangin na ya no ma-ari dayi ay agna maranasan ya kadya-dya-an ya maraninan mangyari kona. ³⁶ Impanalangin et ni Apo Hisos ha Tatay na, ya wana, “Tatay ko, maski anyay bagay ay mapangyari mo. Kayà alihen mo dayi bayti ya kadya-dya-an ya andanassen

ko, piro alwan kalabayan koy mahonol no alwan kalabayan mo.”

³⁷ Hapa-eg hi Apo Hisos ay nagbira do ha tatloy alagad boy natalngan na hilay angkatoloy. Pinastang na hi Simon Pidro, “Simon,” wana, “angkatoloy ka nayì? Agmo nayì matagal nin magpoyat nin maski mihay oras?” ³⁸ Homandà kawo boy manalangin emen agkawo matoksò. Anti ha nakem moyo ya labay moyon homonol, piro ahè makaya nin sarili moyo.”

³⁹ Hapa-eg hi Apo Hisos ay nog-alih ta nako yayna et nin nanalangin. Hay an-ipanalangin na ay ombayro ha impanalangin na hin ona. ⁴⁰ Hin nagbira yan oman konlan tatlo ay natalngan na hilayna et ya angkatoloy, ta nitonglò hilayna. Hin naka-imata hila ay agla tandà no anyay halita-en la koni Apo Hisos.

⁴¹ Hapa-eg, nako yan nanalangin nin ikatlon bisis, biha ya nagbira konla. “Angkatoloy kawo et nayì,” wana, “boy ampa-inawa? Nilomateng anay oras nin hiko ya an-ingateng Anak nin Tawo ay isapakat nin igwà ha gamet nin tawtawoy makasalanan. ⁴² Mibangon kawoyna ta an-lomateng anay tawoy ampangisapakat kongko. Hakbaten tamo hila.”

Dinakep hi Apo Hisos

(Matiyo 26:47-56; Lokas 22:47-53; Howan 18:3-12)

⁴³ Mintras ampaghaltà hi Apo Hisos, hi Hodas ya miha ha labinloway alagad na ay nakalateng kalamo nay malakè ya tawoy nipaghondang boy nipagpapatok. Hila bayti ay

inhogò nin pawpo-on nin pawpari, mawmangitorò nin kawkapanogo-an, boy mawmato-ay mangama-in katongkolan. ⁴⁴ Hatoy traydor ya ampangiparakep koni Apo Hisos ay naghalità ha kawkalamowan na, ya wana, “Hay alekan ko ay hiya bayto. Dakpen moyo ya ta gitan moyo.”

⁴⁵ Hin nilomateng bayro hi Hodas ay nagdiritso ya koni Apo Hisos boy hinalità na, “Apo!” wana, biha na ya inalekan. ⁴⁶ Hapa-eg, dinakep la hi Apo Hisos. ⁴⁷ Piro miha ha aw-alagad ni Apo Hisos ya anti bayron ampireng ay nanganoh nin hondang ta tinabtab nay alilà nin pinakapon nin pawpari. Hatoy alilà ya tinabtab ay napongohan nin tolih.

⁴⁸ “Wari tolisan ako,” wani Apo Hisos, “ta nakahondang kawo boy nipagpapatok ya mandakep kongko? ⁴⁹ Allo-allo ay anti ko ha bali nin Diyos nin ampanorò komoyo, piro agmoyo ko dinakep. Ombayro man, ampangyari bayti ta katoparan nin holà ya nakaholat ha Kaholatan nin Diyos.”

⁵⁰ Hi Apo Hisos ay inalihan nin kaganawan alagad na ta nipampowayo. ⁵¹ Hapa-eg, ma-in nakilako koni Apo Hisos ya mihay anakabayo ya ahè nagdolo no alwan naka-a-alimenmen yan bongat nin oweh. Andakpen ya simpri nin hatoy tawtawoy nandakep koni Apo Hisos. ⁵² Ha pagpowirsa nan maka-alih ay nabalag na baytoy oweh ya pinag-alimenmen na; kayà nakalo-hok yay nowayo.

Hi Apo Hisos ay in-arap ha mangama-in katongkolan

(Matiyo 26:57-68; Lokas 22:54-55, 63-71; Howan 18:13-14, 19-24)

⁵³ Hi Apo Hisos ay gintan la ha bali nin pinakapo-on nin pawpari ta bayro niti-tipon ya pawpo-on nin pawpari, mawmato-ay mangama-in katongkolan, boy mawmangitorò nin kawkapanogo-an. ⁵⁴ Hi Pidro ay anhomono koni Apo Hisos nin ma-in amò ya karayo-an. Hin ni-abot ya ha kolob nin hatoy pinakapo-on nin pawpari ay nikhò yan naki-opong ha bawbantay ta nanengey.

⁵⁵ Hay pawpo-on nin pawpari boy kaganawan ma-in katongkolan ay ampanggawà nin ibidinsyay ayin kaptegan ya kontra koni Apo Hisos emen la ya ma-ipapati. Piro ayin hilan makit. ⁵⁶ Malakè ya tistigos ya ampagtotoi nin kabongkokan ya kontra koni Apo Hisos, piro ahè ampangapi-o-ogmà ya anhalita-en la.

⁵⁷ Ma-in ongnoy nireng nin manistigos nin kabongkokan kontra koni Apo Hisos, ⁵⁸ ya wanla, "Nalengè nawen ya ombayri ya hinalità na: 'Hira-en ko bayti ya bali nin Diyos ya ginawà nin tawo, ta pangalabah nin tatloy allo ay mangibangon akon kanayon ya ahè ginawà nin tawo.' " ⁵⁹ Ombayro man ay ahè nangapi-o-ogmà ya pamapteg la.

⁶⁰ Hapa-eg, hatoy pinakapo-on nin pawpari ay nireng ha arapan la ta nagpastang koni Apo Hisos, ya wana, "Ayin ka nayi ma-itobay bahen ha an-ibingga la komo?" ⁶¹ Piro hi Apo Hisos ay ahè nagtelek.

Pinastang yan oman nin hatoy pinakapo-on nin pawparì, ya wana, “Hika nayì hi Kristo ya impangakò nin Diyos, hatoy Anak nin Diyos ya Pinakamahampat?”

⁶² “Awò, hiko,” wani Apo Hisos. “Lano ay makit moyo ya hiko ya an-ingaten Anak nin Tawo ay ampiknò ha bandan wanan nin Pinakamakapangyariyan ya Diyos. Ha pagbira ko bayri ay makit moyo ko ya anti ha leem ya mangibat ha katatag-ayan.”

⁶³ Hapa-eg ha kapahangan nin hatoy pinakapo-on nin pawparì ay giniwak nay dolo na boy hinalità na, ya wana, “Alwa tamoynan ka-ilangan ya manistigos. ⁶⁴ Nalengè moyoynay hinalità na ya kontra ha Diyos. Anyay disisyon moyo?”

Hapa-eg, kaganawan kalamowan nin hatoy pinakapo-on nin pawparì ay nagdisisyon nin dapat patyen hi Apo Hisos. ⁶⁵ Hi Apo Hisos ay inompisawan dinol-an nin onгно konla. Pinerengan lay mata na boy pinagponiti, biha la hinalità kona, “Banta-an mo,” wanla, “no hinoy namoniti komo!” Kateng bawbantay ay nipanampal kona.

Hi Apo Hisos ay impogla-oh ni Pidro

(Matiyo 26:69-75; Lokas 22:56-62; Howan 18:15-18, 25-27)

⁶⁶⁻⁶⁷ Hapa-eg hi Pidro ya hinomono koni Apo Hisos angga ha kolob nin pinakapo-on nin pawparì ay anti et bayro nin ampakipanengey. Hin anhomagoy ya mihay babayi ya alilà nin hatoy pinakapo-on nin pawparì ay nakit na hi Pidro. Pinakalilili-o na hi Pidro biha na hinalità kona,

“Kateng hika,” wana, “ya kalamowan ni Hisos ya taga Nasarit.”

⁶⁸ Piro nagpogla-oh hi Pidro, ya wana, “Agko tandà ni agko angka-intindiyan no anyay anto-tolen mo.” Hapa-eg hi Pidro ay nagpalako ha polta nin habaytoy kolob. Tama-tamà itaman nin nangkati ya manok.

⁶⁹ Hin hi Pidro ay nakit ana et nin hatoy babayi ya alilà ay hinalità na do ha tawtawoy anti bayro, “Haba-in ya tawo,” wana, “ay kalamowan ni Hisos.” ⁷⁰ Piro nagpogla-oh ana et hi Pidro.

Amò papa-inghan, hay tawtawoy anti bayro ya ampipampireng ay naghaltà koni Pidro, ya wanla, “Talagan kalamowan na ka ta kateng hika ay taga Galiliya.”

⁷¹ Hi Pidro ay naghompà nin kabongkokan, ya wana, “Parosawan ako nin Diyos no alwan peteg ya hinalità ko nin agko balay ba-in ya tawoy anhalita-en moyo.”

⁷² Antimano ay nangkati ya manok nin ikalwan bisis. Napanemteman ni Pidro baytoy hinalità kona ni Apo Hisos ya, “Biha mangkati ya manok nin ikalwan bisis ay katatloy bisis mon halita-en ya agmo ko balay.” Banà bayro ay nakatangih hi Pidro.

15

Hi Apo Hisos ay in-arap koni Pilato

(Matiyo 27:1-2, 11-14; Lokas 23:1-5; Howan 18:28-38)

¹ Hay hambak et, hay pawpo-on nin pawparì boy mawmato-ay mangama-in katongkolan,

kateng mawmangitorò nin kawkapanogo-an, boy kaganawan mangatag-ay ya katongkolan ay nag-disisyon ha gaw-en la koni Apo Hisos. Hay ginawà la ay binalol la hi Apo Hisos biha la gintan nin inggawà koni Pilato ya gobirnadador ya taga Roma. ² Hi Apo Hisos ay pinastang ni Pilato, ya wana, “Hika nayì ya Arì nin Hawhodiyo?”

Tinombay hi Apo Hisos, “Awò,” wana. “Tamà ba-in ya hinalità mo.”

³ Hay pawpo-on nin pawparì ay ampamingga nin malakè ya bagay ya kontra koni Apo Hisos.

⁴ Kayà hi Pilato ay nagpastang ana et koni Apo Hisos, ya wana, “Ayin ka nayì nin ma-itobay bahen ha kalak-an nin an-ibingga la komo?”

⁵ Piro hi Apo Hisos ay agana tinombay. Banà bayro ay nag-ispanta hi Pilato.

*Kamatyan ya insintinsya koni Apo Hisos
(Matiyo 27:15-26; Lokas 23:13-25; Howan 18:39-19:16)*

⁶ Ta-onta-on, no Pistan Pamamanemtem, hay gobirnadador ya hi Pilato ay ampamalayà nin mihay piriso ya awoken nin tawtawo. ⁷ Hin habayto ay ma-in nakapiriso ya mihay lalaki ya nagngalan Barabas. Impiriso ya kateng kawkalamowan na banà ha pamati lan tawtawo ha pangkomontra la ha gobirno. ⁸ Hapa-eg hi Pilato ay nilako nin kalak-an tawo, ta inawok la kona ya mamalayà nin mihay piriso bilang ombayro ha kina-ogali-an nan gaw-en. ⁹ Pinastang hila ni Pilato, “Labay moyo nayì nin palaya-en ko ya Arì nin Hawhodiyo?” ¹⁰ Hay bara-nan nin ombayroy hinalità ni Pilato ay banà ta tandà

na ya hi Apo Hisos ay inggawà nin pawpo-on pawparì kona nin banà ha inggit la. ¹¹ Piro hatoy kalak-an tawo ay nasolsolan nin hatoy pawpo-on nin pawparì ya hay awoken lan palaya-en ay alwan hi Apo Hisos no alwan hi Barabas.

¹² Pinastang hilan oman ni Pilato, “Anyaman awod ya gaw-en ko bayri ha tawoy an-ingaten moyon Ari nin Hawhodiyo?”

¹³ Nipambo-angaw ya tawtawo, ya wanla, “Ipakò ya ha koroh!”

¹⁴ “Antà?” wani Pilato. “Anyay kala-etan ya ginawà na?”

Piro lalò ana ingat nambo-angaw ya tawtawo, ya wanla, “Ipakò ya ha koroh!”

¹⁵ Ha kalabayan ni Pilato nin mapakonsowilo nay tawtawo ay pinalayà na hi Barabas. Hi Apo Hisos balè ay impabarog na, biha na ya inggawà konla nin ipakò ha koroh.

Hi Apo Hisos ay pinagsistiyán nin hawhondalò (Matiyo 27:27-31; Howan 19:2-3)

¹⁶ Hapa-eg, hay ginawa nin hawhondalò ay gintan la hi Apo Hisos ha kolob nin palasyo nin gobirnador biha la tinipon ya kawkakompanya la. ¹⁷ Pinaholotan la hi Apo Hisos nin dolo ya kolor obi ya emen dolon arì, boy nanggawà hila nin koronay dowih biha la inggawà kona.

¹⁸ Hapa-eg, an-insoltowen la ya nin kanwarì ay an-igalang, ya wanla, “Lomawig ya biyay mo, Ari nin Hawhodiyo!” ¹⁹ Pinatok lay olo na boy dinolan la ya. Nanalimokod hila nin inomarap kona ya kanwarì ay anhomamba hila kona. ²⁰ Hin nayarì la yan pinagsistiyán ay nilo-hok la kona

baytoy dolo ya kolor obi, biha la impaholot kona nin oman ya sarili nan dolo. Hapa-eg, hiya ay gintan laynan ipakò ha koroh.

Hi Apo Hisos ay impakò ha koroh

(Matiyo 27:32-44; Lokas 23:26-43; Howan 19:17-27)

²¹ Hapa-eg, ma-in mihay lalaki ya taga banowan Sirini. Hiya ay hi Simon ya tatay ni Alihandro boy Ropo. Hi Simon ya na-ibat ha likol nin siyodad ay nahakbat nin hatoy hawhondalò ya ampipantan koni Apo Hisos. Pinilit la yan pinabalatay nin koroh ni Apo Hisos. ²² Hi Apo Hisos ay gintan la ha dogal ya an-ingaten Golgota ya hay labay totolen ay Dogal nin Bongò ta bilang kortin bongò olon tawo. ²³ Ampa-inomen la ya nin alak ya nila-okan mira ya pampabanel emen ahè makatanam nin hakit, piro agna ininom. ²⁴ Hapa-eg, impakò la ya ha koroh, boy inatag-atag lay dolo na ta pinibobonotan la no hino konla ya makapag-ikon.

²⁵ Alas nowibi nin bayombokah hin hi Apo Hisos ay impakò la ha koroh. ²⁶ Ha bandan tagay nin olo ni Apo Hisos ay inholat lay bingga la kona ya ombayri: “HAY ARÌ NIN HAWHODIYO!” ²⁷ Bayro ay ma-in itaman nin loway tolisan ya kapariho nan impakò ha koroh. Hay miha ay ha bandan wanan na; hay miha ay ha bandan oki na. ²⁸ Ha pangyayari ya habayti ay nagkapeteg baytoy holà hin hato ya ombayri ya nakaholat ha Kaholatan nin Diyos: “Intowad la ya nin mala-et ya tawo.”

²⁹ Hay tawtawoy angkahagoy koni Apo Hisos ay ampipampeyeng nin ampanginsolto kona, ya wanla, “Wari alwan hika ya manirà nin bali nin Diyos ta pangalabah nin tatloy allo ay ibangon mon oman? ³⁰ Sigi paraw! Omaypà ka bahen ha koroh ta ilibri moy sarili mo!”

³¹ Kateng pawpo-on nin pawpari boy mawmangitorò nin kawkapanogo-an ay ampi-i-ilgo nin insolto koni Apo Hisos, ya wanla, “Nangilibri ya nin kanayon piro agna ma-ilibri ya sarili na. ³² No mag-aypà ba-in ya Kristo ya impangakò nin Diyos, hatoy Arì nin aw-inalalak ni Israyil, ta makit nawen ay tompel kayi kona.” Kateng hatoy lowa ya kapariho nan impakò ha koroh ay ampanginsolto simpri kona.

Hay pagkamati ni Apo Hisos

(Matiyo 27:45-56; Lokas 23:44-49; Howan 19:28-30)

³³ Hin ni-ogtoy-allo ay dinomeglem ya babon lotà anggan alas tris nin mahilem. ³⁴ Habayton alas tris nin mahilem, hi Apo Hisos ay nambo-angaw nin pagkahokaw, ya wana, “Ilowi, Ilowi, lama sabaktani?” ya hay labay totolen ay “Diyos ko, Diyos ko, antà pina-olayan mo ko?”

³⁵ Hin nalengè nin ongnoy tawoy anti bayro baytoy hinalità ni Apo Hisos ay hinalità la, “Lengen moyo! An-ingaten na hi Ilyas ya propita hin hato.”

³⁶ Hay miha konla ay nowayon nangwa nin bilang ispongaha ta imbahà na ha hokà, biha na inggawà ha tampoh nin tambò. Impahephep na

koni Apo Hisos biha na hinalità, “Helken tamo paraw no lakwen yan i-aypà ni Ilyas.”

³⁷ Hapa-eg hi Apo Hisos ay nambo-angaw nin pagkahokaw biha ya naboyto-an nin inawawen.

³⁸ Hin habayton oras, hay makodpaw ya dolo ya pinagkortina ha lo-ob bali nin Diyos ay nawakwak nin napigitnà pa-ibat tag-ay anggan aypà. ³⁹ Do itaman ha arapan nin koroh ay ma-in mihay kapitan nin hondalò ya nakalengè nin imbo-angaw ni Apo Hisos. Ha nakit na no pangno nati hi Apo Hisos ay ombayri ya nahalità na, “Habayti ya tawo ay talagan Anak nin Diyos!”

⁴⁰ Ha ma-in amò ya karayo-an ay ma-in ongnoy babayi ya ampipanamolaw koni Apo Hisos, kalamo bayro hi Mariya ya taga Magdala, hi Mariya ya nanay ni Santiyagon malagò boy hi Hosi, boy anti et bayro hi Salomi. ⁴¹ Hila baytoy bawbabayi ya ampakilakolakon manambay koni Apo Hisos hin anti ya ha probinsyan Galiliya. Hay kalamo et bayro ha ampipanamolaw ay malakè ya babayi ya ampakilakolako koni Apo Hisos hin nako ya ha siyodad nin Hirosalim.

Hay pananabon koni Apo Hisos

(Matiyo 27:57-61; Lokas 23:50-56; Howan 19:38-42)

⁴²⁻⁴³ Hapa-eg, hin anyomabi ana, oras anan paghahandà para ha allon pama-inawa, hi Hosi ya taga Arimatiya ay naghokaw nakem nin nako koni Pilato ta pinastang nan kowen ya bangkay ni Apo Hisos. Hi Hosi ya miha ha gropon mangatag-ay ya katongkolan ay anggalangen nin

tawtawo. An-anti-en nan mangyari ya pamomoon nin Diyos. ⁴⁴ Nag-ispanta hi Pilato hin nalengè nay nati ana hi Apo Hisos. Kayà impa-alap na baytoy kapitan nin hondalò ta pinakapapastang na no talagan nati ana hi Apo Hisos. ⁴⁵ Hin natanda-an ni Pilato do ha kapitan ya nati ana hi Apo Hisos, hay bangkay na ay impakwa ni Pilato koni Hosi. ⁴⁶ Hapa-eg hi Hosi ay nanaliw nin maganday klasin dolo ya mapotì. Hin na-i-aypà nayna ya bangkay ni Apo Hisos ay pinotot na nin habaytoy dolo, biha na impahok nin intabon ha kowibay bato. Hapa-eg, nangitolid yan malhay ya bato ya pinanarà na nin poltan pinangitabonan. ⁴⁷ Hi Mariya ya taga Magdala boy hi Mariya ya nanay ni Hosi ay ampangimaton; kayà nakit lay pinangigwa-an nin bangkay ni Apo Hisos.

16

Hi Apo Hisos ay nabiyay oman

(Matiyo 28:1-8; Lokas 24:1-12; Howan 20:1-10)

¹ Hin nalabah ya Sabado ya allon pama-inawa, hi Mariya ya taga Magdala, hi Mariya ya nanay ni Santiyago, boy hi Salomi ay nipanaliw nin pabangoh ta gitan lan iponah ha bangkay ni Apo Hisos. ² Hay hambak et nin allon Domingo, hin hinomilà anay allo ay nako hila ha pinangitabonan koni Apo Hisos. ³ Mintras anti hila ha daan ay ampi-i-ilgo hila, ya wanla, “Hinoy mapatolid tamo nin bato ya pinanarà polta nin hatoy pinangitabonan?”

⁴ Piro hin natamolawan la baytoy pinangitabonan ay nakit lay natolid ana baytoy pagkaholay

bato. ⁵ Hin nilomo-ob hila bayro ha pinangitabonan, ha bandan wanan la ay nakakit hila nin mihay lalaki ya malagò ya naka-iknò boy nakadolon mapotì. Banà bayro ay nalimo hila.

⁶ “Agkawo malimo,” wana nin hatoy lalaki. “Tandà ko ya hay antikapen moyo ay hi Apo Hisos ya taga Nasarit ya impakò ha koroh. Hiya ay ayin bayri ta nabiyay yan oman. Biliwen moyoy pinangigwa-an kona. ⁷ Manigè kawoyna ta ibalità moyo koni Pidro kateng ha kanayon ya aw-alagad ni Apo Hisos ya hi Apo Hisos ay ma-ona konla nin mako ha probinsyan Galiliya. Bayro moyo ya makit bilang ombayro ha hinalità na komoyo.”

⁸ Hapa-eg, nowayo hilan nog-alih bayro ha pinangitabonan ya ampikalimo boy ampipagispanta. Banà ha kalimowan la ay aghila naghalià ha maski hino nin tongkol ha nangyari.

Hi Apo Hisos ay napakit koni Mariya ya taga Magdala

(Matiyo 28:9-10; Howan 20:11-18)

⁹ Hin habayto et mahambak nin allon Domingo, hin nabiyay oman hi Apo Hisos, hay ona nan pinakitan ay hi Mariya ya taga Magdala. Habayti hi Mariya ay hatoy babayi ya pinahokan nin pitoy dimonyo ya pina-alih ni Apo Hisos. ¹⁰ Hi Mariya ay nako ha aw-alagad ya ampipaglele boy ampipanangih, ta imbalità na konla ya nabiyay oman hi Apo Hisos. ¹¹ Piro aghila ninto-o do ha hinalità ni Mariya ya hi Apo Hisos ay nabiyay oman boy napakit kona.

Hi Apo Hisos ay napakit ha loway kalamowan na

(Lokas 24:13-35)

¹² Hapa-eg hi Apo Hisos ya na-oman ya itsora ay napakit ha loway kalamowan nay ampowako ha lawak. ¹³ Habaytoy lowa ay nagbira ha siyodad nin Hirosalim ta habaytoy nakit la ay hinalità la ha kanayon ya kalamowan ni Apo Hisos. Piro hatoy pinag-ilgowan la ay ahè simpri ninto-o.

Hi Apo Hisos ay napakit ha labimmihay alagad (Matiyo 28:16-20; Lokas 24:36-49; Howan 20:19-23; Gawgawà 1:6-8)

¹⁴ Hapa-eg hi Apo Hisos ay napakit ha labimmihay alagad nay ampi-a-arap nin ampangan. Pinaghalita-an na hila banà ha katya-an nakem la nin ahè ninto-o ha tawtawoy nipampakakit kona hin nabiyay yan oman.

¹⁵ Hapa-eg, hinalità et konla ni Apo Hisos, “Mako kawo,” wana, “ha kaganawan dogal bayri ha babon lotà ta ha kaganawan tawo ay i-aral moyo ya Mahampat ya Balità. ¹⁶ Hinoman ya tompel boy mabinyagan ay malibri ha kaparosawan, piro hinoman ya ahè tompel ay parosawan nin Diyos. ¹⁷ Hay mipantompel ay magkama-in nin kapangyariyan ya makagawà nin ombayri ya pawpapag-ispantawan: ha ngalan ko ay makapa-alih hila nin dawdimonyo ya pinomahok ha tawtawo boy makapaghalità hila nin kahalakoy hawhalità. ¹⁸ Maski mandakep hila nin aw-otan boy minom nin lason ay aghila mapangno. Hay tawoy ma-in masakit ay homampat no pababowan la nin gawgamet la.”

Hi Apo Hisos ay gintan ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos

(Lokas 24:50-53; Gawgawà 1:9-11)

¹⁹ Hin nayari bayto nin hinalità ni Pangino-on Hisos ha aw-alagad na, hiya ay gintan ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos boy bayro ya niknò ha bandan wanan nin Diyos. ²⁰ Hay aw-alagad na ay nanigè ana nin nako ha kaganawan dogal ta nangaral. Hay Pangino-on ay anggomawà konla. Ampaptegan nay pangangaral la ha pangipagawà na konla nin pawpapagispantawan.

**Hay halitá nin Diyos hay kawkanta boy
kawkahalita-an (The New Testament Psalms
and Proverbs)**

**Sambal, Botolan: Hay halitá nin Diyos hay kawkanta
boy kawkahalita-an (The New Testament Psalms and
Proverbs) New Testament+**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Botolan Sambal

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

062b5b5e-5dc7-52fd-b99b-efadb471edf5